

DOĞAKA
T.C. DOĞU AKDENİZ KALKINMA AJANSI
T.R. EASTERN MEDITERRANEAN DEVELOPMENT AGENCY

OSMANİYE İLİ EKONOMİK GÖRÜNÜM RAPORU 2010-2015

www.dogaka.gov.tr
bilgi@dogaka.gov.tr

OSMANİYE İLİ EKONOMİK GÖRÜNÜM RAPORU 2010-2015

Hazırlayan : M. Emre Nakış
Katkı Sağlayanlar: Serdar Çınar
Figen Gökşen

Önsöz

Etkin ve verimli bölgesel kalkınma politikalarının belirlenmesindeki en önemli adımlardan birisi; bölgenin verilerinin aktif takibinin yapılması ve ulaşılan söz konusu verilerin doğru analiz edilebilmesidir. Bilindiği üzere, Dünyada ve ülkemizde istatistiki bilgiye duyulan ihtiyaç her geçen gün artmakta, üretilen istatistiklerin toplanması, iyileştirilmesi, illerin sosyo-ekonomik analizlerinin yapılarak il bazında ve bölgesel ölçekte politikaların çerçevesinin belirlenmesi amacıyla altyapılar oluşturulmuştur.

Hatay, Kahramanmaraş ve Osmaniye illerinde faaliyet gösteren Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı (DOĞAKA), kurulduğu gün itibarıyla sorumluluğunda bulunan bölgenin sosyal ve ekonomik kalkınmasına yönelik araştırma ve planlama çalışmalarına devam etmektedir.

Gerçekleştirdiği bu çalışmalarla bölge içinde artı güç oluşturarak yerelden merkeze doğru planlama sürecine katkıda bulunmayı ve yerelde sahiplenmeyi artırmayı hedefleyen DOĞAKA, Osmaniye ilinin sosyoekonomik yönlerini ulusal ve uluslararası boyutları ile inceleyerek, mevcut sosyo-ekonomik profili çizmeyi hedeflemektedir. Bu amaçla “2010-2015 Osmaniye İli Ekonomik Görünüm Raporu” hazırlanmıştır.

Söz konusu rapor, Türkiye’deki ve DOĞAKA’nın görev alanı olan Osmaniye ilindeki ekonomik gelişmelerin karşılaştırmalı olarak takibinin yapılması ve paydaşlarla paylaşılması amacını taşımaktadır. Bu anlamda, söz konusu ekonomik görünüm raporunun, DOĞAKA ve paydaşları tarafından hazırlanacak olan pek çok sektörel ve tematik çalışmalara önemli bir altlık teşkil etmesi hedeflenmektedir.

2010-2015 Osmaniye İli Ekonomik Görünüm Raporu’nda öne çıkan ve yıllık olarak açıklanan bölgesel göstergeler, 2010 ve 2015 yılları arasındaki verilerle kıyaslanarak analiz edilmiştir. Bu raporda; Osmaniye ilinin, Türkiye içerisindeki durumu ve zaman içerisindeki değişimleri irdelenmiştir. Bölgemizin ekonomik kalkınmasına katlı sağlayacak bu çalışma hem özel sektör hem de kamu sektörünün faydasına sunulmuş olup, hayırlara vesile olmasını temenni ederim.

Kerem AL

Osmaniye Valisi

DOĞAKA Yönetim Kurulu Üyesi

İÇİNDEKİLER

İçindekiler

Tablolar Listesi.....	3
Şekiller Listesi	4
1. Giriş	6
2. Dış Ticaret.....	10
2.1. Ülkelere Göre Dış Ticaret Rakamları.....	12
2.2. Sektörlere Göre Dış Ticaret Rakamları	15
2.3. İmalat Sanayinin Teknoloji Düzeyine Göre Dış Ticareti	18
3. İş, İşgücü ve İstihdam.....	26
3.1. Açılan/Kapanan İş Yeri İstatistikleri	27
3.2. Sektörlere Göre Girişim Sayıları.....	29
3.3. İstihdam, İşgücü ve İşsizlik İstatistikleri	30
4. Finans	36
4.1. Banka Şubeleri ve Banka Çalışanı	36
4.2. ATM, POS ve Üye İşyeri Sayıları	37
4.3. Toplam Mevduat	37
4.4. Türlerine Göre Kullanılan Kredi	38
4.5. Kredi / Mevduat Oranı	40
4.6. Protestolu Senet ve Bankalara İbraz Edilen Çek İstatistikleri	41
5. Ulaşım.....	44
6. Turizm İstatistikleri	48
6.1. Yerli/Yabancı Turist Sayısı	48
6.2. Müze ve Ören Yeri Ziyaretçi Sayıları.....	50
6.3. Otel Doluluk Oranları	50
7. Organize Sanayi Bölgeleri.....	54
7.1. Osmaniye Organize Sanayi Bölgesi.....	54
7.2. Kadirli Organize Sanayi Bölgesi	56
8. Yatırım Destek ve Teşvik Uygulamaları	58
8.1. Kamu Yatırımları.....	62
9. Vergi İstatistikleri.....	68
10. Sonuç ve Değerlendirme	72

Tablolar Listesi

Tablo 1. Türkiye ve Osmaniye İhracat Rakamları (ABD Doları)	12
Tablo 2. Türkiye ve Osmaniye İthalat Rakamları (ABD Doları).....	12
Tablo 3. Düzey 2 Bölgelerine Göre Dış Ticaret Rakamları (1.000 ABD Doları)	13
Tablo 4. Osmaniye İlinin En Çok İhracat Yaptığı On Ülke (ABD Doları).....	14
Tablo 5. Osmaniye İlinin En Çok İthalat Yaptığı On Ülke (ABD Doları).....	15
Tablo 6. Osmaniye İhracatında 2010 Yılına Göre 2015 Yılında İhracatın En Çok Azaldığı On Ülke (ABD Doları).....	16
Tablo 7. Osmaniye İthalatında 2010 Yılına Göre 2015 Yılında İthalatın En Çok Arttığı On Ülke (ABD Doları).....	16
Tablo 8. Osmaniye İlinin 2015 Yılında En Çok İhracatını Gerçekleştirdiği On Ürün (ABD Doları)	17
Tablo 9. Hatay İlinin 2015 Yılında En Çok İthalatını Gerçekleştirdiği On Ürün (ABD Doları)	17
Tablo 10. Osmaniye İhracatında 2010 Yılına Göre 2015 Yılında İhracatın En Çok Azaldığı On Ürün (ABD Doları)	19
Tablo 11. Osmaniye İthalatında 2010 Yılına Göre 2015 Yılında İthalatın En Çok Arttığı On Ürün (ABD Doları)	19
Tablo 12. Teknoloji Yoğunluğuna Göre İmalat Sanayi Ürün Grupları Sınıflaması.....	20
Tablo 13. Osmaniye İlindeki İmalat Sanayinin Teknoloji Düzeyine Göre Dış Ticareti - 2015.....	23
Tablo 14. Sosyal Güvenlik Kapsamında Aktif Çalışan Kişi Sayısı	26
Tablo 15. Kurulan, Kapanan İşyeri İstatistikleri.....	28
Tablo 16. İş Kayıtlarına Göre Girişim Sayıları.....	29
Tablo 17. TR63 Bölgesi Yaş Gruplarına Göre İşgücüne Katılım Oranı (%).....	30
Tablo 18. Yıllara Göre İŞKUR İstatistikleri (Kişi).....	32
Tablo 19. Banka Şube ve Çalışanlarının Yıllara Göre Dağılımı.....	36
Tablo 20. ATM, POS ve Üye İşyeri Sayılarının Yıllara Göre Dağılımı	37
Tablo 21. Osmaniye İlinin Mevduat Türlerine Göre Dağılımı (Bin TL).....	37
Tablo 22. Kredi Türlerine Göre Dağılım (Bin TL).....	38
Tablo 23. Osmaniye İlinde Sektörel Kredilere Göre Dağılım (Bin TL).....	40
Tablo 24. Protestolu Senet Bilgileri	42
Tablo 25. TBB Risk Merkezi Tarafından Bankalara İbraz Edilen ve Karşılıksız İşlemi Yapılan Çek Adedi ve Tutarı	42
Tablo 26. Karayolu ve Demiryolu Uzunlukları	45
Tablo 27. Motorlu Kara Taşıtları Sayıları.....	45
Tablo 28. Osmaniye İlinde Yıllara Göre Konaklama Sayıları	49
Tablo 29. Hatay İlinde İlçelere Göre Konaklama Sayıları-2014	49
Tablo 30. Osmaniye OSB'de Bulunan Firmaların Sektörel Dağılımı	55
Tablo 31. Kadirli OSB'de Bulunan Firmaların Sektörel Dağılımı	56
Tablo 32. Teşvik Sistemi Destek Unsurları	58
Tablo 33. Yatırım Teşvik İstatistikleri.....	59
Tablo 34. Sektörlere Göre Yatırım Teşvik İstatistikleri	60
Tablo 35. Osmaniye İli Sektörlere Göre Kamu Yatırımları (Bin TL).....	62
Tablo 36. Vergi Mükellef Sayısı-2015	68
Tablo 37. Osmaniye ve Türkiye Genel Bütçe Gelirleri	68

Şekiller Listesi

Şekil 1. Osmaniye İlinin En Çok Dış Ticaret Açığı Verdiği On Ülke (ABD Doları).....	15
Şekil 2. Osmaniye İlinin En Çok Dış Ticaret Açığı Verdiği On Ürün (ABD Doları).....	18
Şekil 3. Osmaniye İlindeki İmalat Sanayinin Teknoloji Düzeyine Göre Dış Ticareti - 2015	21
Şekil 4. Osmaniye İlindeki İmalat Sanayinin Teknoloji Düzeyine Göre İhracatı	23
Şekil 5. Osmaniye İlindeki İmalat Sanayinin Teknoloji Düzeyine Göre İthalatı	24
Şekil 6. Yıllar İtibariyle SGK'ya Kayıtlı İşyeri Sayısı	27
Şekil 7. Kapanan Şirketlerin Toplam Şirket Sayısına Oranı	29
Şekil 8. Hatay İlinde İşgücüne Katılım, İstihdam ve İşsizlik Oranı	31
Şekil 9. TR63 Bölgesi İstihdamın Ana Sektörler İtibariyle Dağılımı (%).....	32
Şekil 10. Hatay İli Takipteki Alacaklar	39
Şekil 11. Türkiye Takipteki Alacaklar	39
Şekil 12. Yıllara Göre Kredi/Mevduat Oranı	41
Şekil 13. Osmaniye İli Ulaşım Ağı Haritası	44
Şekil 14. Osmaniye İlinde Yıllara Göre Müze ve Ören Yeri Ziyaretçi Sayısı	50
Şekil 15. Turizm İşletme Belgeli Tesislerde Otel Doluk Oranları.....	51
Şekil 16. Belediye Belgeli Tesislerde Otel Doluk Oranları	51
Şekil 17. Osmaniye OSB Haritası.....	54
Şekil 18. Osmaniye OSB Yıllık Elektrik Tüketimi	55
Şekil 19. Osmaniye İlinde Yatırım Teşvik İstatistikleri	60
Şekil 20. Lojistik Gelişim Haritası.....	64
Şekil 21. Karadeniz – Akdeniz Otoyolu Projesi Osmaniye Ayağı Haritası.....	65
Şekil 22. Osmaniye İlinin Vergi Tahakkuk ve Tahsilinin Oran ve Sıralaması	69

1. Giriş

1. Giriş

2015 Yılı Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) verilerine göre, Türkiye nüfusu 78.741.053'tür. Bu nüfusun %4'ünü (3.142.990 kişi), Hatay, Kahramanmaraş ve Osmaniye illerinden oluşan TR63 Bölgesi oluşturmaktadır. TR63 Bölgesi nüfus bakımından Düzey 2 bölgeleri arasında Türkiye'de 8. sırada yer almaktadır.

Osmaniye ilinin nüfusu, 2015 ADNKS sonuçlarına göre, 512.873 kişidir. Osmaniye ilinin nüfus yoğunluğu km² başına 164 kişi olup nüfus artış hızı yaklaşık olarak % 1,19'dur. 2023 yılı nüfus projeksiyonuna göre Osmaniye il nüfusun 534.459 olacağı tahmin edilmektedir.

2015 Yılı dış ticaret verilerine göre, TR63 Bölgesi 2,7 milyar ABD Doları ihracat ile Türkiye toplam ihracatının % 2'sini, 5 milyar ABD Doları ithalat ile Türkiye toplam ithalatının % 2,7'sini gerçekleştirmiştir. TR63 Bölgesi gerçekleştirmiş olduğu ihracat ile Düzey 2 bölgeleri arasında en fazla ihracatı gerçekleştiren 9. Düzey 2 Bölgesi iken ithalat bakımından da Düzey 2 Bölgeleri arasında 6. sırada yer almaktadır. Osmaniye ili ise 138,7 milyon ABD Dolarlık ihracat ve 752 milyon ABD Dolarlık ithalat ile TR63 Bölgesi içerisinde en az dış ticaret payına sahip il konumundadır.

Osmaniye ili Doğu Akdeniz Bölgesi'nde, Çukurova'nın doğusunda Ceyhan Nehri'nin doğu yakasındaki verimli topraklarda yer almaktadır. Doğuda Gaziantep, güneyde Hatay, batıda Adana, kuzeyde ise Kahramanmaraş illeriyle komşudur. Mersin – Adana – Gaziantep ve İskenderun otoyolları Osmaniye il sınırları içerisinde geçmekte ve bu durum Osmaniye'yi kesişim noktası haline getirmektedir. Böylelikle Osmaniye coğrafi konumu itibarıyla, ilin doğu koridorunda yer alan illeri batıyla birleştiren köprü görevi görmektedir.

Osmaniye ili, coğrafi konumu ve doğal yapısıyla tarımsal üretime, hayvancılığa ve ormancılığa elverişli olmakla birlikte son yıllarda çevresindeki illerde genişleyen sanayinin etkisi ve teşvik tedbirlerinin yaygınlaşması ile ilde birçok sanayi kolunda ekonomik hareketlilik gözlemlenmektedir.

Osmaniye ilinin çevresindeki illerde (Adana, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş) artan sanayi baskısı ve ilin kalkınmada öncelikli iller arasına girmesiyle birlikte verilen teşviklerin etkisiyle, ilde çeşitli sektörlerle yönelik önemli yatırımlar gerçekleştirilmiştir. Demir-çelik sektörü, bu

yatırımlardan önemli bir pay alarak Osmaniye ilinde önemli bir sektör haline gelmiştir. Ayrıca ilin tarım ve gıda sektörlerindeki bazı ürünlerin üretimi Türkiye’de en yüksek seviyelerine ulaşmıştır. Tarıma dayalı sektörlerden yer fıstığının işlenmesi ve ürün farklılaştırması yolu ile yer fıstığından katma değeri yüksek ürünler elde edilmesi sanayileşmeye paralel olarak gelişme eğilimindedir.

Genel olarak Osmaniye ekonomisine yön veren dinamizmi sağlayan sektörler; tarıma dayalı gıda sanayi, demir çelik ve taş ocaklığına dayalı sanayi sektörüdür. Adana ve Gaziantep gibi sosyoekonomik gelişmişlik seviyesi yüksek illerin arasında kalan Osmaniye ili bu kapsamda arasında kaldığı örnek model illerin varlığı ile hızla gelişmekte ve değişim sürecinde önemli atılımlar gerçekleştirmektedir. Bu iller arasında geçiş güzergâhında bulunan Osmaniye, ulaşım modları açısından fiziki altyapısı da hızla gelişmektedir.

Osmaniye ilinde, Osmaniye OSB ve Kadirli OSB olmak üzere toplam 2 adet organize sanayi bölgesi (OSB) bulunmaktadır. Söz konusu OSB’lerde 14.000 kişinin üzerinde istihdam sağlanmaktadır. Bunun yanı sıra Osmaniye, coğrafi konumu, hızla gelişen sanayisi, tarımsal üretim kapasitesi, tarıma dönük endüstriyel üretim potansiyeli ile bir üretim merkezi haline gelmektedir. Osmaniye; Ortadoğu, İran ve Türkiye Cumhuriyetleri ile olan karayolu bağlantısı ve yapılacak olan demiryolu hat geliştirme projeleri ile taşıma koridorları içerisinde önemli bir kavşak noktasıdır.

2. Dış Ticaret

2. Dış Ticaret

Ticaret, ülke ekonomilerinin hacmini belirleyen önemli etkenlerden bir tanesidir. Bu kapsamda, dış ticaret hacmini artırırken, dış ticaret açığını azaltmak ve hedeflenen büyüme rakamlarına ulaşmak, bütün ülke ekonomilerinin öncelikli hedefidir. Ticaret bu nedenle kalkınma planlarında yer alan başlıklardan birisini oluşturmaktadır.

Tablo 1. Türkiye ve Osmaniye İhracat Rakamları (ABD Doları)

Yıl	Osmaniye İhracat	Değişim Oranı	Türkiye İhracat	Değişim Oranı	Türkiye İçindeki Payı
2010	75.120.073	-	113.883.219.184	-	0,07%
2011	131.537.388	75,10%	134.906.868.830	18,50%	0,10%
2012	117.870.966	-10,39%	152.461.736.556	13,00%	0,08%
2013	133.703.322	13,43%	151.802.637.087	-0,40%	0,09%
2014	93.713.621	-29,91%	157.610.157.690	3,80%	0,06%
2015	138.707.714	48,01%	143.934.971.928	-8,70%	0,10%

Kaynak: TÜİK, 2015

2015 yılında Türkiye ihracatı bir önceki yıla göre % 8,7 oranında azalırken, 2010 yılına göre ise % 26 oranında bir artış meydana gelmiştir. Osmaniye ilinde ise 2015 yılı ihracatı bir önceki yıla göre % 48 oranında artarak son yıllardaki en yüksek rakama ulaşım sağlanmıştır. 2010 yılına göre ise Osmaniye ili ihracatında % 84'lük bir artış meydana gelmiştir.

Tablo 2. Türkiye ve Osmaniye İthalat Rakamları (ABD Doları)

Yıl	Osmaniye İthalat	Değişim Oranı	Türkiye İthalat	Değişim Oranı	Türkiye İçindeki Payı
2010	326.764.957	-	162.041.115.027	-	0,20%
2011	836.774.173	156,08%	206.449.384.237	27,40%	0,41%
2012	839.993.612	0,38%	197.074.597.746	-4,50%	0,43%
2013	706.865.173	-15,85%	215.981.624.485	9,60%	0,33%
2014	908.694.235	28,55%	207.411.548.506	-4,00%	0,44%
2015	752.249.333	-17,22%	183.778.668.809	-11,40%	0,41%

Kaynak: TÜİK, 2015

2015 yılında Türkiye ithalatı bir önceki yıla göre % 11,4 oranında azalırken, Osmaniye ili ithalatı % 17,2 oranında azalmıştır. Bununla birlikte 2010-2015 yıllarını değerlendirdiğimizde 2015 yılı Türkiye ithalatı 2010 yılına göre % 13 oranında artarken, Osmaniye ili ithalatında % 100'ün üzerinde bir artış meydana gelmiştir.

Osmaniye ili 2010 yılında Türkiye ihracat rakamlarına göre en çok **ihracat** gerçekleştirilen 48. (138,7 milyon ABD Doları) il iken 2015 yılında **46. sıraya** yükselmiştir. **İthalat** rakamları incelendiğinde ise 2010 yılında Osmaniye ili, toplam 752,2 milyon ABD Doları ithalat gerçekleştirerek Türkiye'de 22. sırada yer alırken, 2015 yılında **19. sıraya** gerilemiştir.

Tablo 3. Düzey 2 Bölgelerine Göre Dış Ticaret Rakamları (1.000 ABD Doları)

Düzey	Düzey 2 Adı	İhracat		İthalat	
		2014	2015	2014	2015
TR10	İstanbul	82.047.960	77.068.996	136.021.887	117.784.586
TR42	Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova	12.039.099	9.770.204	11.591.935	11.892.778
TR41	Bursa, Eskişehir, Bilecik	10.300.116	9.617.642	9.079.644	8.912.768
TR31	İzmir	9.615.988	8.308.337	9.931.126	8.846.743
TR51	Ankara	8.102.722	7.026.808	10.989.501	9.812.202
TRC1	Gaziantep, Adıyaman, Kilis	7.036.307	6.946.256	5.890.975	4.969.036
TR32	Aydın, Denizli, Muğla	3.902.909	3.346.147	2.549.886	2.187.287
TR62	Adana, Mersin	3.625.808	3.085.316	3.862.475	3.283.438
TR63	Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye	3.115.871	2.760.365	5.493.530	5.028.114
TR33	Manisa, Afyonkarahisar, Kütahya, Uşak	2.793.307	2.529.782	3.910.024	3.698.326
TR90	Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane	2.129.205	2.216.025	247.222	238.167
TR72	Kayseri, Sivas, Yozgat	1.993.598	1.684.686	1.783.404	1.545.245
TR52	Konya, Karaman	1.849.323	1.658.493	1.460.854	1.302.134
TRC3	Mardin, Batman, Şırnak, Siirt	1.686.205	1.425.138	256.481	152.752
TR21	Tekirdağ, Edirne, Kırklareli	1.439.656	1.412.896	1.336.873	1.089.593
TR61	Antalya, Isparta, Burdur	1.364.871	1.284.292	880.607	1.057.923
TR83	Samsun, Tokat, Çorum, Amasya	844.172	876.105	1.148.090	1.059.855
TR22	Balıkesir, Çanakkale	687.580	646.394	590.532	498.781
TRC2	Şanlıurfa, Diyarbakır	505.608	466.688	305.620	226.375
TR81	Zonguldak, Karabük, Bartın	733.157	426.703	1.819.763	1.526.101
TRB1	Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli	553.325	425.378	111.924	99.045
TR71	Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir	428.506	356.341	350.564	340.451
TRA2	Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan	207.623	220.703	85.780	116.401
TRB2	Van, Muş, Bitlis, Hakkari	427.521	210.626	118.887	38.905
TR82	Kastamonu, Çankırı, Sinop	138.862	129.681	166.459	245.418
TRA1	Erzurum, Erzincan, Bayburt	40.301	33.851	59.579	50.320
TR	Türkiye	157.609.603	143.933.854	210.043.622	186.002.741

Kaynak: TÜİK, 2015

Türkiye’de Düzey 2 Bölgelerine göre dış ticaret rakamları incelendiğinde TR10 Bölgesi, (İstanbul) Türkiye’nin en yüksek dış ticaret hacmine sahip bölgesi olup Türkiye’nin 2015 yılı toplam ihracatının % 54’ünü, toplam ithalatının ise % 63’ünü gerçekleştirmiştir. TR63 Bölgesi ise Türkiye’nin toplam ihracatının % 2’sini gerçekleştirerek bölgelere göre ihracat sıralamasında Türkiye’de 9. sırada; toplam ithalatın % 2,7’sini gerçekleştirerek bölgelere göre ithalat sıralamasında Türkiye’de 6. sırada yer almaktadır.

2.1. Ülkelere Göre Dış Ticaret Rakamları

Tablo 4. Osmaniye ilinin En Çok İhracat Yaptığı On Ülke (ABD Doları)

Sıra	Ülke	2010 İhracat	2015 İhracat	2010 Yılına Göre Değişim Oranı	2015 Payı
1	Mısır	2.279.891	25.761.906	1.030,0%	18,6%
2	Etiyopya	0	22.294.847	100,0%	16,1%
3	Yunanistan	52.466	11.869.192	22.522,6%	8,6%
4	Portekiz	2.524.387	11.559.353	357,9%	8,3%
5	Rusya Federasyonu	1.170.137	9.514.389	713,1%	6,9%
6	Irak	5.398.530	6.478.334	20,0%	4,7%
7	Yemen	0	5.963.341	100,0%	4,3%
8	Azerbaycan	5.063.185	5.716.308	12,9%	4,1%
9	Romanya	405.474	5.260.121	1.197,3%	3,8%
10	Libya	108.583	4.519.571	4.062,3%	3,3%
	Genel Toplam	75.120.073	138.707.714	84,6%	100,0%

Kaynak: TÜİK, 2015

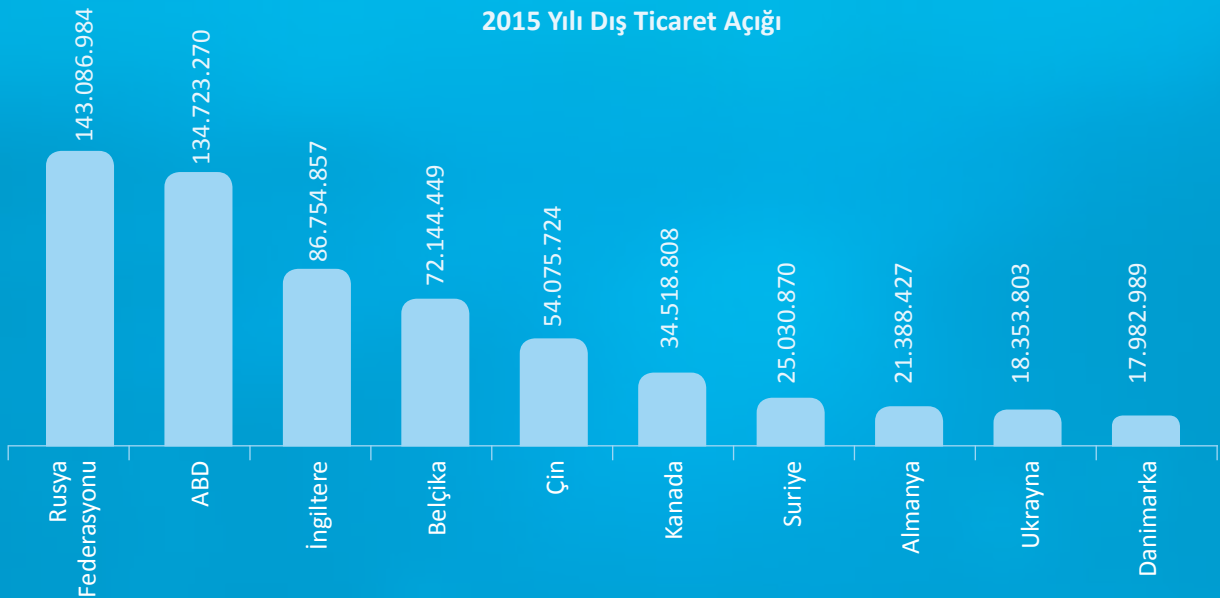
2015 yılı Osmaniye ili ihracatının ülkelere göre deseni incelendiğinde coğrafi sınırlamaların önemsiz olduğu ve ülkelere göre çeşitlendiği görülmektedir. Mısır, 2015 yılında 2010 yılına göre % 18,6’lık artış ve 25,7 milyon ABD Doları ile Osmaniye ilinin en fazla ihracat yaptığı ülke olurken; Mısır’ın ardından gelen iller Etiyopya, Yunanistan ve Portekiz olmuştur.

Tablo 5. Osmaniye İlinin En Çok İthalat Yaptığı On Ülke (ABD Doları)

Sıra	Ülke	2010 İthalat	2015 İthalat	2010 Yılına Göre Değişim Oranı	2015 Payı
1	Rusya Federasyonu	21.149.412	152.601.373	621,5%	20,3%
2	ABD	70.609.455	134.723.270	90,8%	17,9%
3	İngiltere	24.362.282	89.995.881	269,4%	12,0%
4	Belçika	60.878.532	72.144.449	18,5%	9,6%
5	Çin	4.886.055	54.078.949	1.006,8%	7,2%
6	Kanada	0	34.518.808	100,0%	4,6%
7	Suriye	2.346.066	25.376.347	981,7%	3,4%
8	Almanya	13.525.527	22.543.309	66,7%	3,0%
9	Ukrayna	11.645.334	18.456.254	58,5%	2,5%
10	Danimarka	5.741.719	18.020.098	213,8%	2,4%
	Genel Toplam	326.764.957	752.249.333	130,2%	100,0%

Kaynak: TÜİK, 2015

2015 yılında Osmaniye ili ithalatının gerçekleştirildiği ülkelerin coğrafyası çeşitlilik göstermiştir. 2015 yılında gerçekleştirilen 752 milyon ABD Dolarlık ithalatın % 20'si (152,6 milyon ABD Doları) Rusya'dan, % 18'i (134,7 milyon ABD Doları) ise ABD'den gerçekleştirilmiştir. 2015 yılında 2010 yılına göre Osmaniye ilinin toplam ithalatında % 100'ün üzerinde bir artış meydana gelmiştir.

Şekil 1. Osmaniye İlinin En Çok Dış Ticaret Açığı Verdiği On Ülke (ABD Doları)**Kaynak:** TÜİK, 2016

2015 yılı Osmaniye ili dış ticaretinde en fazla açık verilen ülke Rusya Federasyonu olurken, İngiltere ve Belçika sırasıyla Amerika Birleşik Devletleri'ni takip etmişlerdir.

Tablo 6. Osmaniye İhracatında 2010 Yılına Göre 2015 Yılında İhracatın En Çok Azaldığı On Ülke (ABD Doları)

Sıra	Ülke	2010 İhracat	2015 İhracat	Fark
1	BAE	32.714.507	881.897	-31.832.610
2	Suriye	11.659.589	345.477	-11.314.112
3	Tunus	6.067.656	1.292.378	-4.775.278
4	Ukrayna	702.573	102.451	-600.122
5	Kazakistan	490.946	0	-490.946
6	Tayland	376.744	10.270	-366.474
7	Brezilya	354.984	71.797	-283.187
8	Suudi Arabistan	472.200	352.430	-119.770
9	Ürdün	308.617	213.440	-95.177
10	Belçika	49.316	0	-49.316

Kaynak: TÜİK, 2015

Osmaniye ilinin 2015 yılı ihracatında 2010 yılına göre niceliksel olarak en fazla azalma Birleşik Arap Emirlikleri, Tunus ve Ukrayna ülkelerine yapılan ihracatta meydana gelmiştir. İthalat rakamları incelendiğinde ise 2015 yılında 2010 yılına göre niceliksel olarak en fazla artış gösteren ülkeler sırasıyla Rusya, İngiltere, ABD, Çin ve Kanada olmuştur.

Tablo 7. Osmaniye İthalatında 2010 Yılına Göre 2015 Yılında İthalatın En Çok Arttığı On Ülke (ABD Doları)

Sıra	Ülke	2010 İthalat	2015 İthalat	Fark
1	Rusya Federasyonu	21.149.412	152.601.373	131.451.961
2	İngiltere	24.362.282	89.995.881	65.633.599
3	ABD	70.609.455	134.723.270	64.113.815
4	Çin	4.886.055	54.078.949	49.192.894
5	Kanada	0	34.518.808	34.518.808
6	Suriye	2.346.066	25.376.347	23.030.281
7	Danimarka	5.741.719	18.020.098	12.278.379
8	Estonya	0	11.845.084	11.845.084
9	Belçika	60.878.532	72.144.449	11.265.917
10	Fransa	43.602	9.208.620	9.165.018

Kaynak: TÜİK, 2015

2.2. Sektörlere Göre Dış Ticaret Rakamları

Tablo 8. Osmaniye İlinin 2015 Yılında En Çok İhracatını Gerçekleştirdiği On Ürün (ABD Doları)

Ürün	2010	2015	2010 Yılına Göre Değişim Oranı	2015 Payı
Demir-çelik ana sanayi	57.385.494	58.743.673	2,4%	42,4%
Demir-çelik dışındaki ana metal sanayi	0	27.497.205	100,0%	19,8%
Tekstil elyafından iplik ve dokunmuş tekstil	6.487.140	17.590.713	171,2%	12,7%
Başka yerde sınıflandırılmamış metal eşya	330.830	10.788.331	3.161,0%	7,8%
Meyveler, sert kabuklular, içecek ve baharat bitkileri	2.150.456	8.924.853	315,0%	6,4%
Sebze, bahçe ve kültür bitkileri ürünleri	3.775	2.252.485	59.568,5%	1,6%
Rafine edilmiş petrol ürünleri	648	2.157.715	332.880,7%	1,6%
Giyim eşyası (kürk hariç)	0	1.465.245	100,0%	1,1%
Ayakkabı	0	1.351.902	100,0%	1,0%
Mobilya	37.125	887.781	2.291,3%	0,6%
Genel Toplam	75.120.073	138.707.714	84,6%	100,0%

Kaynak: TÜİK, 2015

2015 yılı TÜİK rakamlarına göre Osmaniye ilinden gerçekleştirilen yaklaşık 138,7 milyar ABD Dolarlık ihracatın % 62'ye yakın bölümünü demir-çelik ana sanayi sağlamaktadır. Demir-çelik sektörünün ardından ise en fazla ihracat tekstil ürünlerinde gerçekleştirilmiştir.

Tablo 9. Hatay İlinin 2015 Yılında En Çok İthalatını Gerçekleştirdiği On Ürün (ABD Doları)

Ürün	2010	2015	2010 Yılına Göre Değişim Oranı	2015 Payı
Atık ve hurdalar	255.578.162	510.200.868	99,6%	67,8%
Demir-çelik ana sanayi	11.917.430	95.093.875	697,9%	12,6%
Demir-çelik dışındaki ana metal sanayi	24.906	64.433.468	258.606,6%	8,6%
Tahıl ve başka yerde sınıflandırılmamış bitkisel ürünler	25.007.134	29.056.963	16,2%	3,9%
Başka yerde sınıflandırılmamış diğer ürünler	1.614	25.380.424	1.572.417,0%	3,4%
Başka yerde sınıflandırılmamış elektrikli teçhizat	8.497.178	8.779.363	3,3%	1,2%
Kağıt hamuru, kağıt ve mukavva	1.176.767	3.002.817	155,2%	0,4%
Elektronik valf ve elektron tüpleri ile diğer elektronik parçalar	21.743	2.921.509	13.336,5%	0,4%
Tekstil elyafından iplik ve dokunmuş tekstil	3.696.323	1.270.242	-65,6%	0,2%
Sentetik kauçuk ve plastik hammaddeler	722.962	1.187.677	64,3%	0,2%
Genel Toplam	326.764.957	752.249.333	130,2%	100,0%

Kaynak: TÜİK, 2015

2015 yılı Osmaniye ilinde gerçekleştirilen yaklaşık 752,2 milyon ABD Dolarlık ithalatın % 80'i büyük ölçüde demir-çelik ana sanayi sektörünün girdisi olarak kullanılan atık ve hurdalar ile demir-çelik sektöründe gerçekleşmiştir. Demir-çeliğin dışında kalan ana metal sanayi sektörü ise 2015 yılında 64,4 milyon ABD Doları ile sektörlere göre ihracat sıralamasında 3. sırada yer almaktadır.

Şekil 2. Osmaniye İlinin En Çok Dış Ticaret Açığı Verdiği On Ürün (ABD Doları)

2015 Yılı Dış Ticaret Açığı

Kaynak: TÜİK, 2015

Tablo 10. Osmaniye İhracatında 2010 Yılına Göre 2015 Yılında İhracatın En Çok Azaldığı On Ürün (ABD Doları)

Sıra	Ürün	2010 İhracat	2015 İhracat	Fark
1	Öğütülmüş tahıl ürünleri	3.133.464	431.588	-2.701.876
2	Diğer genel amaçlı makineler	888.211	178.074	-710.137
3	Diğer kauçuk ürünleri	848.056	216.768	-631.288
4	Diğer özel amaçlı makineler	985.236	477.557	-507.679
5	Tıbbi ve cerrahi teçhizat ile ortopedik araçlar	301.280	0	-301.280
6	Takım tezgahları	235.648	16.931	-218.717
7	Sanayi fırını, ocak ve ocak ateşleyiciler	150.000	0	-150.000
8	Motorlu kara taşıtlarının motorlarıyla ilgili parça ve aksesuarları	498.634	368.370	-130.264
9	Oluklu karton ve mukavva ile kağıt ve mukavvadan ambalajlar	120.657	0	-120.657
10	Pompa, kompresör, musluk ve vana	77.140	3.351	-73.789

Kaynak: TÜİK, 2015

Osmaniye ili ihracatında 2010 yılına göre niceliksel olarak en fazla Öğütülmüş tahıl ürünlerinde meydana gelmiştir.

Tablo 11. Osmaniye İthalatında 2010 Yılına Göre 2015 Yılında İthalatın En Çok Arttığı On Ürün (ABD Doları)

Sıra	Ürün	2010 İthalat	2015 İthalat	Fark
1	Atık ve hurdalar	255.578.162	510.200.868	254.622.706
2	Demir-çelik ana sanayi	11.917.430	95.093.875	83.176.445
3	Demir-çelik dışındaki ana metal sanayi	24.906	64.433.468	64.408.562
4	Başka yerde sınıflandırılmamış diğer ürünler	1.614	25.380.424	25.378.810
5	Tahıl ve başka yerde sınıflandırılmamış bitkisel ürünler	25.007.134	29.056.963	4.049.829
6	Elektronik valf ve elektron tüpleri ile diğer elektronik parçalar	21.743	2.921.509	2.899.766
7	Kağıt hamuru, kağıt ve mukavva	1.176.767	3.002.817	1.826.050
8	Sığır, koyun, keçi, at, eşek, bardo, katır v.b.	0	1.053.718	1.053.718
9	Elektrik motoru, jeneratör, transformatörler	259.341	891.783	632.442
10	Sentetik kauçuk ve plastik hammaddeler	722.962	1.187.677	464.715

Kaynak: TÜİK, 2015

Osmaniye ilinin 2010 yılına göre 2015 yılında ithalatı en fazla artan ürün, demir-çelik üretiminin hammaddesini oluşturan atık ve hurdalardır. Demir çelik ana sanayi sektörünü demir-çelik dışındaki ana metal sanayi sektöründeki ürünlerin ithalatı takip etmektedir.

2.3. İmalat Sanayinin Teknoloji Düzeyine Göre Dış Ticareti

OECD tarafından gerçekleştirilen çalışmaya göre imalat sanayi içerisinde yer alan sektörler teknoloji düzeyine göre sınıflandırılmıştır. Bu kapsamda imalat sanayi sektörleri düşük, orta-düşük, orta-yüksek ve yüksek teknoloji olmak üzere dört sınıfta kategorilendirilmiştir. İmalat sanayi sektörü Osmaniye ilinin ihracatında önemli bir paya sahiptir.

Tablo 12. Teknoloji Yoğunluğuna Göre İmalat Sanayi Ürün Grupları Sınıflaması

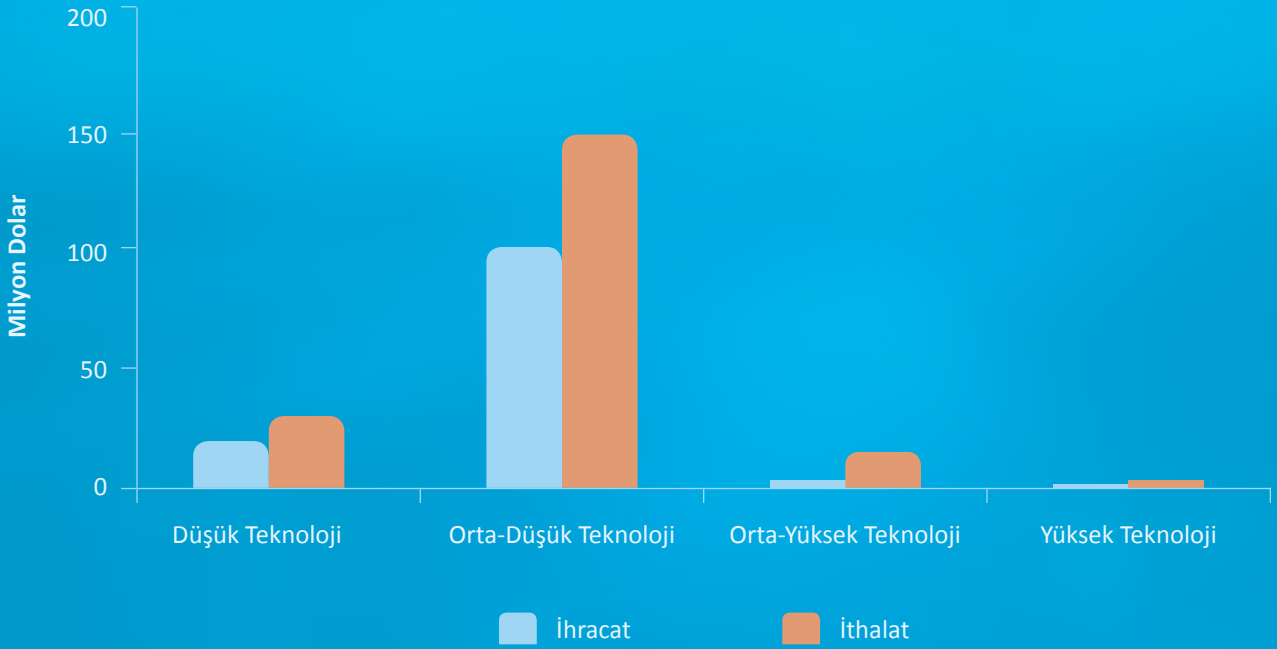
1.Yüksek Teknolojili Ürünler	Hava ve uzay taşıtları
	Tıpta ve eczacılıkta kullanılan kimyasal ve bitkisel kaynaklı ürünler
	Büro, muhasebe ve bilgi işleme makineleri
	Radio, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları
	Tıbbi aletler; hassas optik aletler ve saat
2.Orta Yüksek Teknolojili Ürünler	Başka yerde sınıflandırılmamış elektrikli makine ve cihazlar
	Motorlu kara taşıtı ve römorklar
	Kimyasal madde ve ürünler (tıpta ve eczacılıkta kullanılan kimyasal ve bitkisel kaynaklı ürünler hariç, 2423 hariç)
	Demiryolu ve tramvay lokomotifleri ile vagonları
	Başka yerde sınıflandırılmamış ulaşım araçları
	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve teçhizat
3.Orta Düşük Teknolojili Ürünler	Deniz taşıtları
	Plastik ve kauçuk ürünleri
	Kok kömürü, rafine edilmiş petrol ürünleri ve nükleer yakıtlar
	Metalik olmayan diğer mineral ürünler
	Ana metal sanayi
	Metal eşya sanayi (makine ve teçhizatı hariç)
4.Düşük Teknolojili Ürünler	Mobilya ve başka yerde sınıflandırılmamış diğer ürünler
	Yeniden Değerlendirme
	Kağıt ve kağıt ürünleri
	Basım ve yayım; plak, kaset vb.
	Gıda ürünleri ve içecek
	Tütün ürünleri
	Tekstil ürünleri
	Giyim eşyası
	Dabaklanmış deri, bavul, el çantası, saraciye ve ayakkabı
	Ağaç ve mantar ürünleri (mobilya hariç); hasır vb. örülerek yapılan maddeler

Kaynak: OECD, Bilim, Teknoloji ve Sanayi Ekonomik Analiz ve İstatistik Bölümü Müdürlüğü

OECD raporuna göre imalat sanayi dört düzeyde teknoloji yoğunluğuna göre incelendiğinde Osmaniye ilindeki imalat sanayinin dış ticaret yapısında orta düşük teknolojili ihracatın yoğun olduğu görülmektedir. Bu kapsamda ana metal sanayi, Osmaniye ili için önemli bir ihracat kalemi olup düşük teknoloji düzeyinde yer almaktadır.

Şekil 3. Osmaniye İlindeki İmalat Sanayinin Teknoloji Düzeyine Göre Dış Ticareti - 2015

2015 yılı Osmaniye ilinde gerçekleştirilen imalat sanayi dış ticaret rakamları incelendiğinde, imalat sanayi ihracatının % 18'inin düşük teknolojili olduğu, % 79'unun orta-düşük teknolojili olduğu görülmektedir. İleri teknoloji ürünlerin ihracatının ise toplam imalat sanayi içerisinde % 1'den bile az olduğu görülmektedir. Türkiye'de ise bu oran % 4 olup, Osmaniye ilinin Türkiye ortalamasının altında kaldığı ve üretimin katma değerini artırmak amacıyla yüksek teknolojili ürünlerin üretilmesine ağırlık vermesi gerektiği ortaya çıkmaktadır.

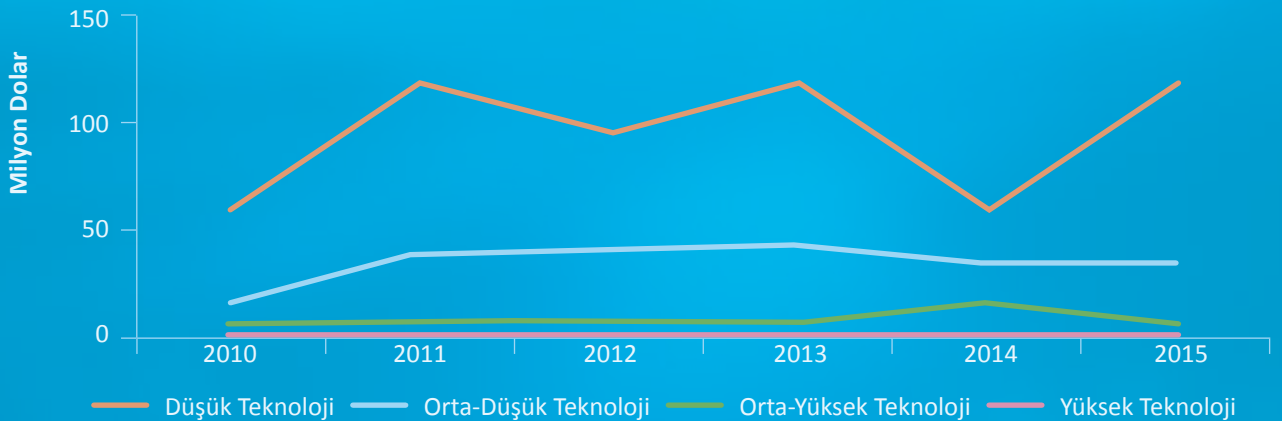

Tablo 13. Osmaniye ilindeki İmalat Sanayinin Teknoloji Düzeyine Göre Dış Ticareti - 2015

		Osmaniye		Türkiye	
		İhracat	Yüzde	İhracat	Yüzde
İhracat	Düşük Teknoloji	23.104.410	18%	47.097.205.728	35%
	Orta-Düşük Teknoloji	100.066.350	79%	39.726.941.679	30%
	Orta-Yüksek Teknoloji	3.163.831	3%	42.748.495.994	32%
	Yüksek teknoloji	58.068	0%	4.908.864.692	4%
	Toplam	126.392.659	100%	134.481.508.093	100%

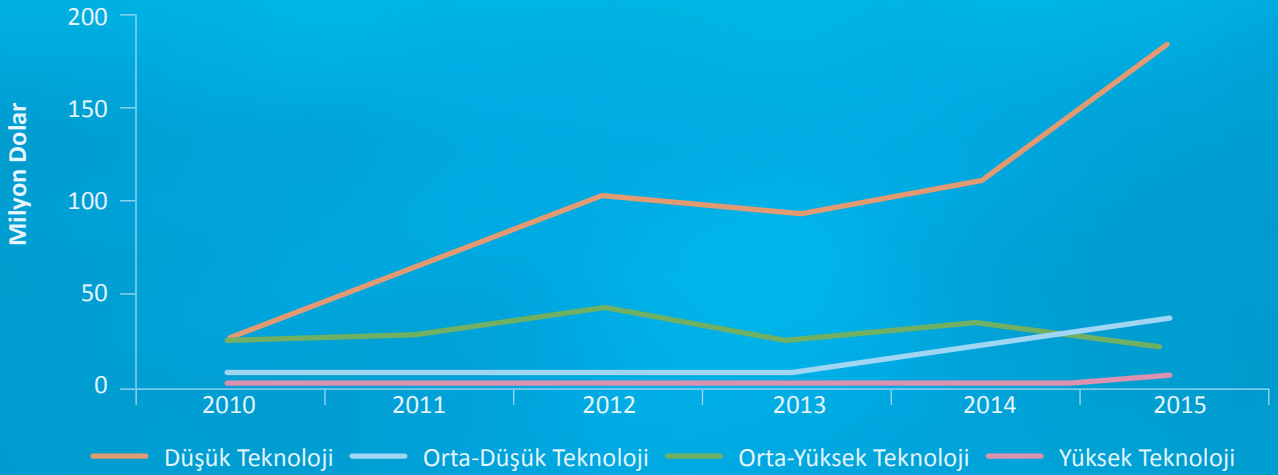
		Osmaniye		Türkiye	
		İthalat	Yüzde	İthalat	Yüzde
İthalat	Düşük Teknoloji	30.485.890	14%	22.457.484.257	13%
	Orta-Düşük Teknoloji	160.738.955	76%	44.214.477.113	27%
	Orta-Yüksek Teknoloji	16.306.056	8%	73.896.304.365	44%
	Yüksek teknoloji	3.559.055	2%	26.219.306.765	16%
	Toplam	211.089.956	100%	166.787.572.500	100%

Osmaniye ili genel itibarıyla orta-düşük düzey teknoloji ürünler ithal etmektedir. İlin ithalat teknolojisi incelendiğinde ihracat ile benzer şekilde toplam imalat sanayi ithalatının % 76'sında orta-düşük teknoloji ithalatı gerçekleştiği gözlemlenmektedir. İmalat sanayindeki ithalat deseninde düşük teknoloji ürünlerin payı ise % 14'tür.

Şekil 4. Osmaniye ilindeki İmalat Sanayinin Teknoloji Düzeyine Göre İhracatı

2010-2015 yılları arasındaki TÜİK verilerine göre Osmaniye ilinin imalat sanayisine göre dış ticaret verileri incelenerek OECD çalışmalarına göre değerlendirilme yapılmış ve teknoloji düzeyi belirlenmiştir. Bu kapsamda Osmaniye ili imalat sanayi sektörünün, söz konusu dönem içerisinde orta düşük teknolojili ihrac ettiği ürünlerde dalgalanma meydana gelirken diğer düzeydeki teknoloji ürünlerin ihracatında önemli bir gelişme meydana gelmemiştir.

Şekil 5. Osmaniye İlindeki İmalat Sanayinin Teknoloji Düzeyine Göre İthalatı

Bununla birlikte Osmaniye ili imalat sanayi sektörünün, söz konusu dönem içerisinde orta düşük teknolojili ithal ettiği ürünlerde 2013 yılında bir düşüş meydana gelirken 2015 yılında yüksek ivmeli bir artış göze çarpmaktadır. Orta-yüksek teknolojili ürünlerin ithalatında da 2012 yılında bir kırılma meydana gelerek 40 milyon ABD Doları seviyesindeki ithalat bandı 18 milyon ABD Doları seviyesine gerilemiştir. Düşük ve yüksek teknolojili ürünlerin ithalat bandında ise önemli bir kırılım gözlenmemiştir.

3. İř, İşgücü ve İstihdam

3. İş, İşgücü ve İstihdam

Genel bir yaklaşım ile istihdam edilenler ve işsizlerin toplamı olarak ifade edilen işgücü, üretimin en önemli aracıdır. Gelişmiş ya da az gelişmiş tüm ekonomilerde üzerinde hassasiyetle durulan potansiyel bir sorun alanı olan istihdam, ülkeler açısından ekonomik yapı üzerinde olduğu kadar sosyal yapı üzerinde de önemli etkilere sahiptir.

Tablo 14. Sosyal Güvenlik Kapsamında Aktif Çalışan Kişi Sayısı

	Türkiye	Osmaniye
Emekli Sandığı (4/c)	3.032.971	18.669
Bağ-Kur (4/b)	2.938.034	17.179
SSK (4/a)	14.802.222	55.619
Toplam	20.773.227	91.467

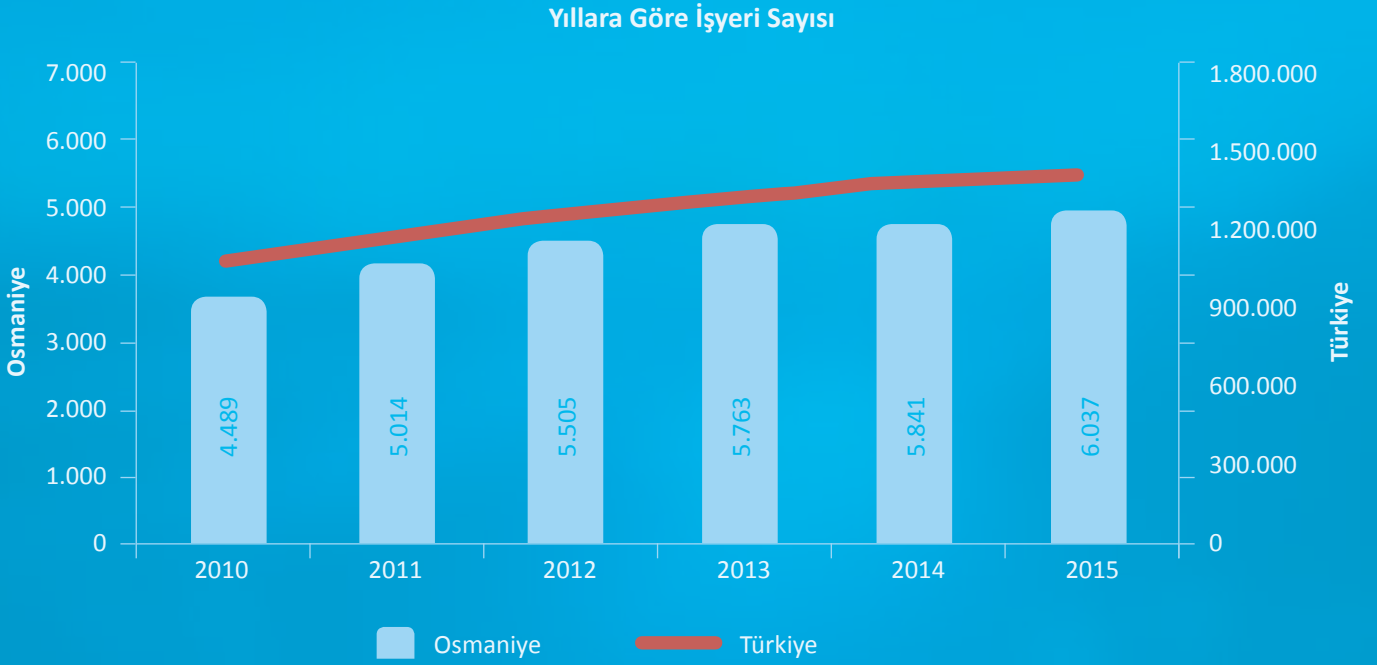
Kaynak: SGK, 2015

Osmaniye ilinde Sosyal Güvenlik kapsamında aktif olarak çalışan toplam **91.467** kişi bulunmaktadır. Bunların ise % 20,4'ü emekli sandığına dâhil olup memurları ifade ederken % 18,8'i BAĞ-KUR'a dahil olup işyeri sahipleri ile tarımsal faaliyetlerde bulunanları ifade etmekte ve % 60,8'i de SSK sistemine dahil olup kamu veya özel sektörde çalışan işçileri ifade etmektedir. Osmaniye ilinde sosyal güvenlik kapsamındaki aktif çalışanların toplam il nüfusuna oranı % 17,83 iken, emeklilerin toplam il nüfusuna oranı % 10,32 ve bakmakla yükümlü tutulanların toplam il nüfusuna oranı % 49,55'tir.

Şekil 6. Yıllar İtibariyle SGK'ya Kayıtlı İşyeri Sayısı

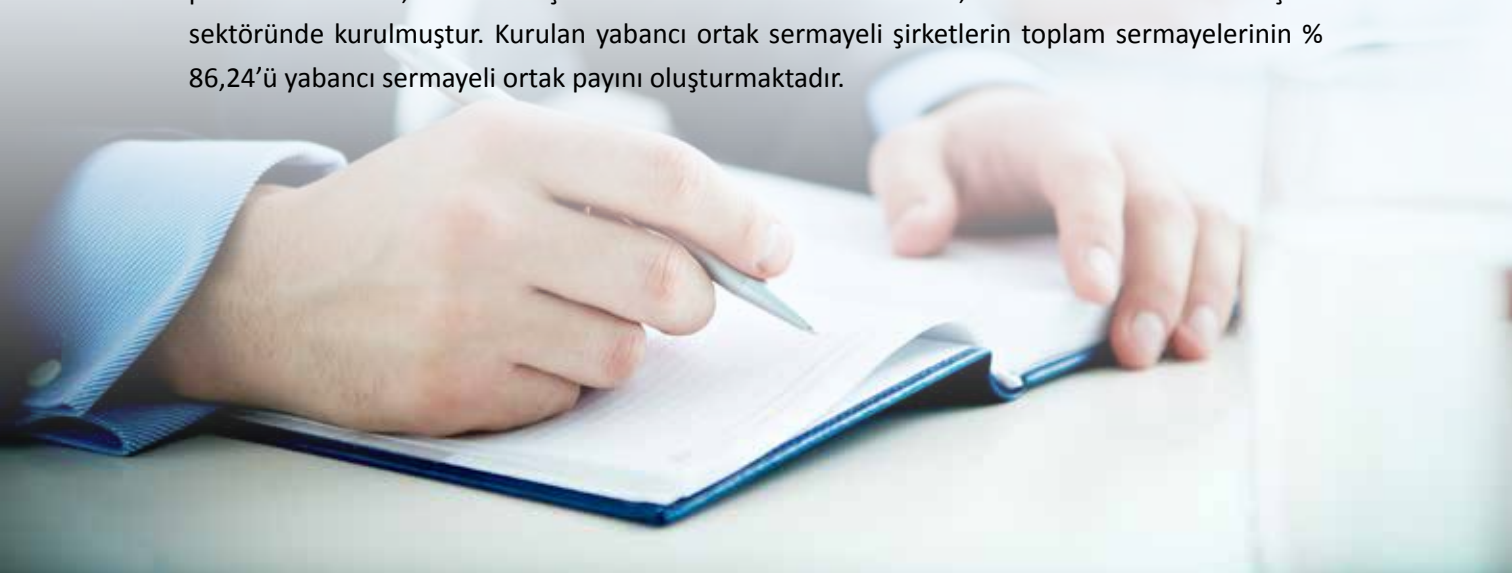

Kaynak: SGK, 2015

2010 yılında daimi, mevsimlik, kamu ve özel olmak üzere SGK kapsamında Osmaniye ilinde toplam 4.489 işyeri bulunurken, 2015 yılında işyeri sayısı 6.037'ye yükselmiştir.

3.1. Açılan/Kapanan İş Yeri İstatistikleri

TOBB istatistiklerine göre 2015 yılında Türkiye'de kurulan yabancı ortak sermayeli şirket sayısı 4.729'dur. Bu şirketlerin 1.599'u Suriye, 330'u Alman, 304'ü Irak ortaklıdır. Kurulan 4.729 yabancı ortak sermayeli şirketin 714'ü anonim, 4.015'i limited şirkettir. Bu şirketlerin 1.736'sı toptan ve perakende ticaret, motorlu taşıtların ve motosikletlerin onarımı, 583'ü imalat ve 574'ü inşaat sektöründe kurulmuştur. Kurulan yabancı ortak sermayeli şirketlerin toplam sermayelerinin % 86,24'ü yabancı sermayeli ortak payını oluşturmaktadır.

Tablo 15. Kurulan, Kapanan İşyeri İstatistikleri

		Osmaniye			Türkiye		
	Yıllar	Şirket	Koop.	Gerçek Kişi Tic. İşl.	Şirket	Koop.	Gerçek Kişi Tic. İşl.
Kapanan	2010	36	9	95	11.400	2.042	29.920
	2011	30	9	97	13.095	1.896	41.130
	2012	42	8	76	14.168	1.895	31.915
	2013	53	3	66	15.538	1.862	19.873
	2014	28	8	52	14.002	1.820	23.229
	2015	40	2	41	12.114	1.587	19.061
Kurulan	2010	174	4	105	50.420	1.547	50.939
	2011	184	5	183	53.409	1.033	60.430
	2012	108	2	202	38.887	877	67.455
	2013	112	1	170	49.028	915	58.987
	2014	128	4	277	57.710	1.005	67.920
	2015	200	3	120	66.701	921	47.069
Tasfiye	2010	31	16	-	16.558	3.004	-
	2011	68	8	-	20.487	2.724	-
	2012	52	7	-	20.610	2.418	-
	2013	40	13	-	16.917	2.205	-
	2014	49	9	-	14.499	1.977	-
	2015	28	4	-	11.529	1.523	-

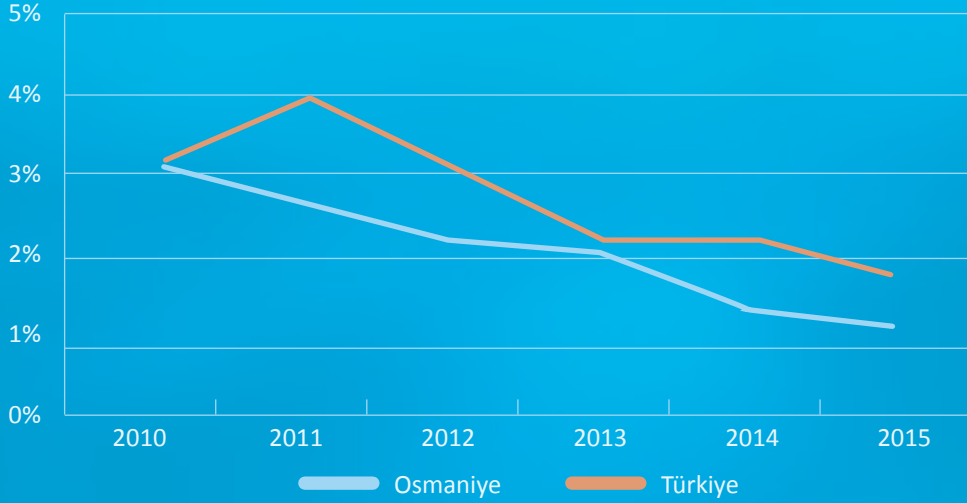
Kaynak: TOBB, 2016

Osmaniye ilinde 2010-2015 döneminde her yıl ortalama olarak 38 şirket kapanıp, 45 şirket tasfiye edilirken, yine her yıl ortalama olarak 151 yeni şirket kurulumu gerçekleşmiştir. Kurulan şirketlerin Türkiye'ye oranı ise binde 3'tür.

Şekil 7. Kapanan Şirketlerin Toplam Şirket Sayısına Oranı

Kaynak: TOBB, 2016

3.2. Sektörlere Göre Girişim Sayıları

Tablo 16. İş Kayıtlarına Göre Girişim Sayıları

Sektörler	Türkiye		Osmaniye	
	2013	2014	2013	2014
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	1.241.728	1.225.454	7.942	7.801
Ulaştırma ve depolama	561.113	541.350	2.928	2.921
İmalat	426.785	427.584	1.924	1.911
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	305.526	307.698	1.548	1.542
Diğer hizmet faaliyetleri	228.748	222.636	1.285	1.258
İnşaat	253.747	266.080	799	840
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	192.896	201.293	595	642
Eğitim	28.821	30.187	192	190
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	48.825	54.461	153	168
Bilgi ve iletişim	40.790	42.592	158	158
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	42.838	44.050	153	154
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	30.389	30.066	154	141
Gayrimenkul faaliyetleri	51.399	54.324	124	141
Kültür, sanat, eğlence, dinlenme ve spor	34.458	35.293	145	139
Finans ve sigorta faaliyetleri	25.964	24.118	70	67
Madencilik ve taşımacılık	7.324	7.740	46	49
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	3.612	4.550	16	18
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	4.578	5.955	10	15
Toplam	3.529.541	3.525.431	18.242	18.155

Kaynak: TÜİK, 2015

2014 yılı TÜİK İş Kayıtları İstatistiklerine göre Osmaniye ilinde toplam 18.155 adet iş girişiminde bulunulmuştur. Bu girişimlerin % 43'ünü toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektöründe 7.801 adet iş girişi yapılmıştır. Osmaniye ilinde yoğun faaliyet gösteren taşımacılık sektörünün de yer aldığı ulaştırma ve depolama faaliyetleri kapsamında 2.921 adet girişim gerçekleşmiştir. İlde en önemli ticari kaynaklardan birisi olan imalat sanayi sektöründe 1.911 adet girişimde bulunulmuştur.

3.3. İstihdam, İşgücü ve İşsizlik İstatistikleri

Gelişmiş ya da az gelişmiş tüm ekonomilerde üzerinde hassasiyetle durulan potansiyel bir sorun alanı olan istihdam, ülkeler açısından ekonomik yapı üzerinde olduğu kadar sosyal yapı üzerinde de önemli etkilere sahiptir.

Tablo 17. TR63 Bölgesi Yaş Gruplarına Göre İşgücüne Katılım Oranı (%)

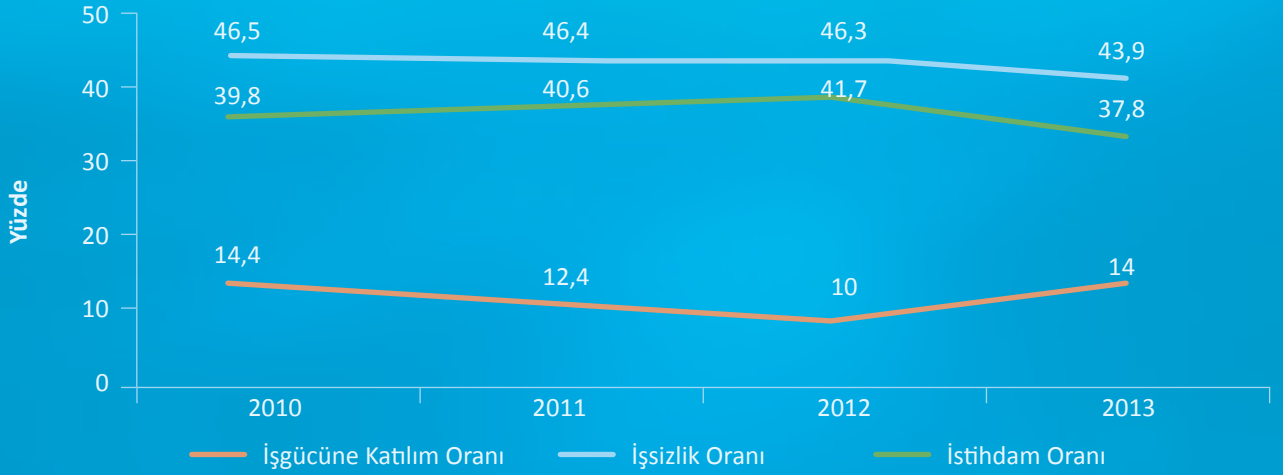
Yıllar	15-19	20-24	25-34	35-54	55+
2010	32,8	48,7	61,7	60,3	26,4
2011	26,4	54,2	62,2	59,9	26,9
2012	22,7	52,5	60,4	60,1	27,8
2013	24,1	53	58,5	58,3	22,4
2014	25,9	49,4	57,4	55,4	30,8

Kaynak: TÜİK, 2016

TR63 Bölgesinde yaş gruplarına göre işgücüne katılım oranlarını incelediğimizde TR63 Bölgesinde tüm yaş gruplarında işgücüne katılım oranı 2010 yılına göre artmıştır. Ancak 2015 yılı verilerine göre işgücüne katılım oranlarını incelediğimizde TR63 Bölgesi 26 Düzey 2 Bölgesi arasında 25. sırada yer almaktadır. Çevre Düzey 2 Bölgeleri ile TR63 Bölgesi verilerini karşılaştırdığımızda ise kadınların işgücüne katılım oranlarında Adana, Mersin'den oluşan TR62 Bölgesi tüm yaş gruplarında ilk sırada yer almıştır.

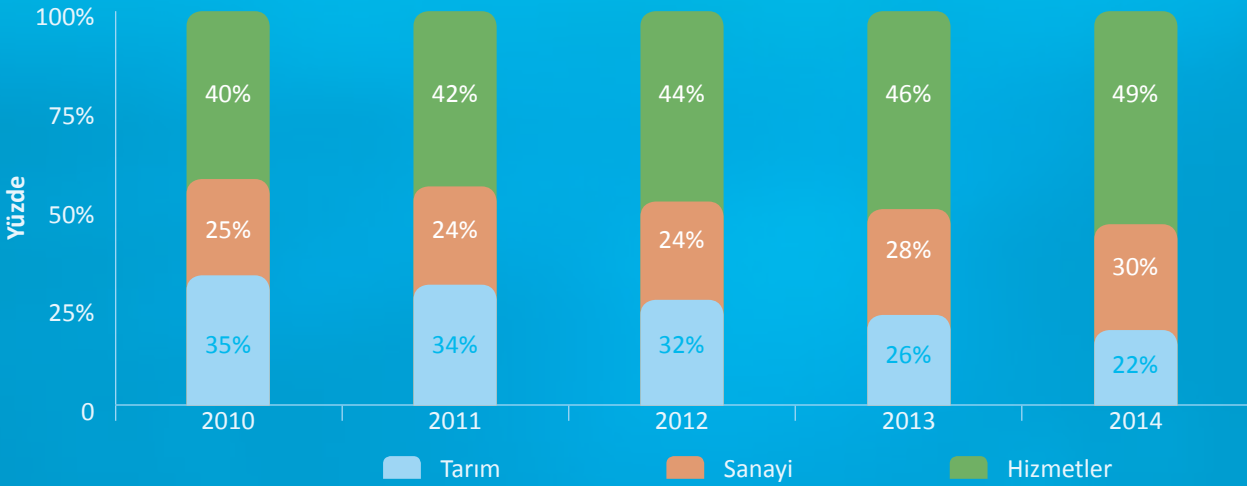
Şekil 8. Hatay ilinde işgücüne katılım, istihdam ve işsizlik oranı

Kaynak: TÜİK, 2016

2013 yılı TÜİK verilerine göre Osmaniye ilinde işgücüne katılım oranı % 43,9 olup 2010 yılı itibariyle katılım oranında azalma söz konusudur. Çevre illeri incelendiğinde kadınların işgücüne katılım oranının yüksek olduğu Mersin % 50,7, Adana % 49,9 ve Kahramanmaraş % 47 ile, işgücüne katılım oranlarında ön sıralarda yer almıştır. Türkiye genelinde 2013 yılı işgücüne katılım oranlarında Osmaniye en düşük 8. sıradaki il olmuştur.

Benzer şekilde 2013 yılı istihdam oranlarında da Osmaniye ili, en düşük 7. sıradaki il olarak yer alırken 2010-2013 döneminde işgücüne paralel olarak bir azalma eğiliminde olduğu görülmektedir. İşgücüne katılım oranındaki olumsuz tablonun bir benzeri işsizlik oranında görülmekte olup, söz konusu dönemde işsizlik oranında 2013 yılında bir artış meydana geldiği görülmektedir. 2013 yılı TÜİK verilerine göre Osmaniye ili işsizlik rakamlarına göre 8. sırada yer almıştır.

Şekil 9. TR63 Bölgesi İstihdamın Ana Sektörler İtibariyle Dağılımı (%)**Kaynak:** TÜİK, 2016

TR63 Bölgesi istihdamını ana sektörler göre dağılımını incelediğimizde 2014 yılında sanayi ve hizmetler sektörlerinde istihdam edilenlerin oranı 2010 yılına göre artarken tarım sektöründe yaklaşık % 13'lük bir düşüş meydana gelmiştir.

Tablo 18. Yıllara Göre İŞKUR İstatistikleri (Kişi)

	Yıl	Kayıtlı İşgücü	Kayıtlı İşsizler	Yıl İçinde Alınan Açık İş	Yıl İçinde İşe Yerleştirme	Yıl İçinde Yapılan Başvuru
Osmaniye	2010	8.658	7.588	1.870	1.488	8.271
	2011	17.013	14.818	3.826	2.261	14.861
	2012	27.008	20.551	4.800	2.915	16.670
	2013	35.846	25.027	5.353	2.763	17.257
	2014	38.013	24.518	7.128	3.088	17.437
Türkiye	2010	1.604.355	1.414.541	368.636	205.231	1.217.936
	2011	2.192.145	1.844.965	660.623	363.672	1.398.355
	2012	3.481.725	2.372.262	991.804	556.587	2.296.325
	2013	4.540.488	2.610.969	1.481.196	671.578	2.359.304
	2014	4.839.211	2.747.978	1.735.892	701.435	2.375.583

Kaynak: İŞKUR, 2016

İŞKUR verilerine göre 2014 yılı içerisinde Türkiye toplam nüfusunun % 4,1'inin yaşadığı ve işe katılmama oranlarında Türkiye'de son sıralarda yer alan TR63 Bölgesinde; İŞKUR'a kayıtlı işgücü

ve işsiz sayısının Türkiye içerisindeki oranında 2012-2014 yılları arasında artış meydana gelmiştir. Bununla birlikte işe yerleştirme sayılarını incelediğimizde 2014 yılında miktar olarak artış meydana gelse dahi Türkiye içerisinde İŞKUR'a kayıtlı işe yerleştirme sayıları içerisindeki oranında düşüş meydana gelmiştir. Söz konusu dönemde 2010-2014 yılları arasında Osmaniye ilindeki mevcut İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayılarında artış meydana gelirken işverenler tarafından talep edilen iş sayısı ve işe yerleştirme sayıları bakımından da artış meydana gelmiştir.

2010-2014
yılları arasında
işsiz sayısı artarken
iş ve işe yerleştirme
ihtiyaçlarında da
artış görülmüştür

4. Finans

4. Finans

Türkiye Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'na (BDDK) göre, Türk finans sektörü 2002 ve 2010 yılları arasında yıllık ortalama % 20 oranında büyümüştür.

4.1. Banka Şubeleri ve Banka Çalışanı

Türkiye'de artan nüfus karşısında bankaların şube sayılarını artırdıkları, dolayısıyla bankada çalışan sayılarının da arttığı görülmektedir. Osmaniye ilinde de banka şube sayısı artmakta olsa bile henüz yeterli seviyede görülmemektedir. Türkiye'de banka şubesi başına düşen ortalama nüfusa göre, ildeki banka şubesi başına düşen ortalama nüfusun çok fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 19. Banka Şube ve Çalışanlarının Yıllara Göre Dağılımı

	Yıl	Nüfus	Banka Çalışan Sayısı	Banka Çalışanı Başına Nüfus	Şube Sayısı	Şube Başına Nüfus
Osmaniye	2010	479.221	323	1.484	29	16.269
	2011	485.357	344	1.411	31	15.458
	2012	492.135	363	1.356	32	15.167
	2013	498.981	424	1.177	39	12.618
	2014	506.807	438	1.157	40	12.474
	2015	512.873	VY	VY	43	11.786
Türkiye	2010	73.722.988	178.503	413	10.008	7.366
	2011	74.724.269	181.418	412	10.430	7.164
	2012	75.627.384	186.098	406	10.984	6.885
	2013	76.667.864	197.465	388	11.901	6.442
	2014	77.695.904	200.886	387	12.127	6.407
	2015	78.741.053	201.205	391	12.188	6.461

Kaynak: TBB ve BDDK, 2016 *VY: Veri yok

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun verilerine göre, 2015 yılı Aralık ayı itibariyle Türkiye'deki toplam 12.188 banka şubesinin 29'u (binde 3) Osmaniye ilinde bulunmaktadır.

4.2. ATM, POS ve Üye İşyeri Sayıları

Türkiye Bankalar Birliği'nin verilerine göre, 2012 yılında Türkiye'deki toplam 41.695 ATM'nin binde 3,7'si Osmaniye ilinde bulunmaktadır. Türkiye'de 2012 yılı itibarıyla, bankacılık sistemine toplam 2 milyondan fazla üye iş yeri bulunmakta, bunun binde 3,8'si Osmaniye ilinde yer almaktadır.

Tablo 20. ATM, POS ve Üye İşyeri Sayılarının Yıllara Göre Dağılımı

	Yıllar	ATM Sayısı	Pos Sayısı	Üye İşyeri Sayısı
Osmaniye	2010	73	7.409	6.540
	2011	95	8.512	7.592
	2012	111	9.356	8.624
	2013	135	9.244	8.890
	2014	154	9.952	9.572
Türkiye	2010	26.692	2.102.585	1.698.512
	2011	30.328	2.224.032	1.898.431
	2012	33.374	2.441.597	2.044.851
	2013	38.303	2.443.514	2.232.009
	2014	41.695	2.611.571	2.402.150

Kaynak: TBB, 2016

4.3. Toplam Mevduat

Mevduat, bankalara ve benzeri kredi kurumlarına, istenildiğinde ya da belli bir vade veya ihbar süresi sonunda çekilmek üzere yatırılan paralardır. Mevduat, ticaret bankalarının en önemli kaynağıdır. Bankalar halktan topladıkları miktarları, firmalara kredi olarak vermek, şirketler kurmak, bunların sermayelerine katılmak gibi yöntemler ile söz konusu paranın ekonomide etkin bir şekilde kullanılmasını sağlamaktadırlar.

Tablo 21. Osmaniye İlinin Mevduat Türlerine Göre Dağılımı (Bin TL)

Mevduat Türü	2010		2015	
	Miktar	Sıralama	Miktar	Sıralama
Tasarruf Mevduatı	579.210	59	1.164.479	58
Tasarruf Mevduatı (TL)	482.431	54	928.873	49
Tasarruf Mevduatı (Döviz Tevdiat Hesabı)	96.779	65	235.606	66
Diğer Mevduat	422.909	30	425.929	55
Diğer Mevduat (TL)	349.079	32	390.333	51
Diğer Mevduat (DTH)	73.830	25	35.596	64
Toplam Mevduat	1.002.119	50	1.590.408	57

Kaynak: BDDK, 2016

İstanbul ili, ticaret sektörü merkezi, Ankara ili ise, hizmet sektörü merkezi olarak Türkiye’de öne çıktığından dolayı, bu iki ilin 2015 yılı illere göre, toplam mevduatın ülke içi dağılımında yüksek oranlar elde ettikleri görülmektedir. Üretimin yoğun olduğu Kocaeli, Bursa, İzmir ve Adana gibi illerin toplam mevduatlarının da diğer illere göre yüksek olduğu görülmektedir. Osmaniye ilindeki durum değerlendirildiğinde, yaklaşık 1,6 milyar TL’lik mevduat tutarıyla, Türkiye’de 57. sırada yer aldığı görülmektedir.

4.4. Türlerine Göre Kullanılan Kredi

2010 yılında Türkiye’de kullanılan kredilerin (545 milyar TL) % 0,23’ü Osmaniye ilinde kullanılırken, 2015 yılında, kullanılan toplam 1,5 trilyon TL krediden % 0,28’i Osmaniye ilinde kullanılmıştır. Söz konusu dönem içerisinde hem Türkiye’de hem de Osmaniye’de toplam kredi kullanımı artarken Osmaniye ilinin toplam kredi kullanımı içerisindeki payı azalmıştır.

Tablo 22. Kredi Türlerine Göre Dağılım (Bin TL)

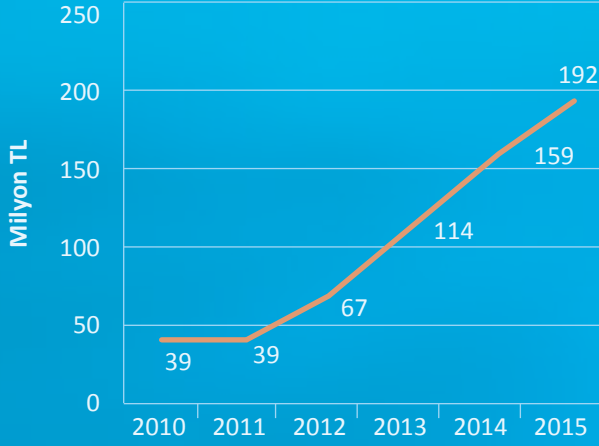
		2010	2011	2012	2013	2014	2015
Osmaniye	Toplam Nakdi Kred.	1.275.700	1.830.309	2.390.498	3.063.487	3.671.992	4.250.261
	Nakdi Krediler	1.236.296	1.791.450	2.323.575	2.949.198	3.512.921	4.058.437
	Takipteki Alacaklar	39.404	38.859	66.923	114.289	159.071	191.824
	Gayrinakdi Krediler	227.951	440.621	427.228	516.818	378.703	427.538
Türkiye	Toplam Nakdi Kred.	545.844.208	701.865.873	818.164.354	1.077.031.775	1.277.073.967	1.531.660.385
	Nakdi Krediler	525.851.185	682.893.179	794.756.442	1.047.410.232	1.240.706.005	1.484.178.807
	Takipteki Alacaklar	19.993.023	18.972.694	23.407.912	29.621.543	36.367.962	47.481.578
	Gayrinakdi Krediler	163.569.513	218.517.967	241.015.964	333.979.445	383.673.957	458.492.371

Kaynak: BDDK, 2016 *Yurtdışı krediler dahil.

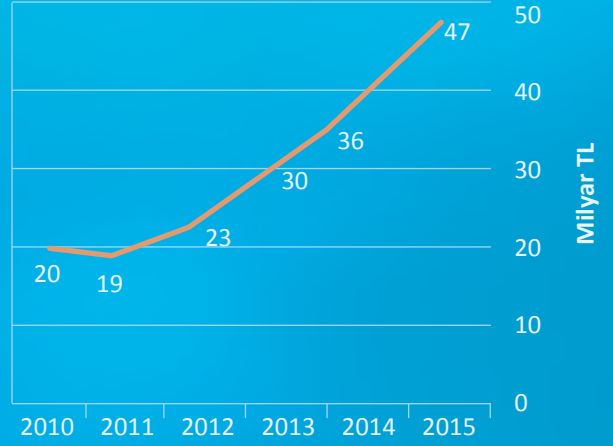
Osmaniye ili BDDK verilerine göre 2010 yılında Türkiye’deki toplam nakdi krediler bakımından 48. sırada yer alırken 2015 yılında 41. sıraya yükselmiştir.

Şekil 10. Hatay İli Takipteki Alacaklar

Şekil 11. Türkiye Takipteki Alacaklar

Kaynak: BDDK, 2016

2015 yılı BDDK verilerine göre Osmaniye ilinde 2010 yılında yaklaşık 39 milyon TL'lik takipte kredi bulunurken 2015 yılında bu rakam 192 milyon TL'ye yükselmiştir. 2010 yılına göre, takipteki banka kredileri, 2015 yılında % 400 artış göstermiştir. Türkiye'de 2010 yılında yaklaşık 20 milyar TL'lik takipte kredi bulunurken 2015 yılında bu rakam 47 milyar TL'ye yükselmiştir. 2010 yılına göre, takipteki banka kredileri, 2015 yılında % 135 artış göstermiştir.

Tablo 23. Osmaniye İlinde Sektörel Kredilere Göre Dağılım (Bin TL)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Metal ve İşlenmiş Maden	36.908	128.135	232.234	347.027	486.629	641.849
Gayrinakdi Metal ve İşlenmiş Maden	121.497	245.872	254.236	305.195	135.860	160.580
Ziraat ve Balıkçılık	140.338	217.783	228.020	250.156	304.234	392.393
Gayrinakdi Ziraat ve Balıkçılık	2.969	3.762	3.273	7.463	5.082	4.428
Toptan Ticaret ve Komisyonculuk	68.415	106.546	149.585	179.488	216.500	336.300
Gayrinakdi Toptan Ticaret ve Komisyonculuk	29.806	55.620	50.930	46.445	53.379	55.869
İnşaat	29.642	35.773	44.966	49.016	73.646	102.934
Gayrinakdi İnşaat	6.456	10.416	10.427	18.460	19.757	24.797
Gıda Meşrubat ve Tütün	24.884	56.106	68.832	70.810	73.238	60.749
Gayrinakdi Gıda Meşrubat ve Tütün	5.572	5.645	5.766	5.634	7.356	7.259
Tekstil ve Tekstil Ürünleri	16.339	16.374	16.103	8.706	22.628	19.575
Gayrinakdi Tekstil ve Tekstil Ürünleri	15.519	20.637	26.398	17.621	13.476	13.467
Turizm	5.452	8.199	7.989	8.036	8.271	22.497
Gayrinakdi Turizm	3.720	4.751	3.850	532	3.765	2.594
Enerji	2.193	4.827	5.390	5.577	7.400	9.163
Gayrinakdi Enerji	1.756	31.389	9.118	7.630	5.812	2.840
Finansal Kuruluşlar	973	1.527	1.686	1.842	2.826	2.641
Gayrinakdi Finansal Kuruluşlar	622	646	623	898	734	1.676
Denizcilik	0	0	13	0	0	0
Gayrinakdi Denizcilik	0	0	0	0	0	0

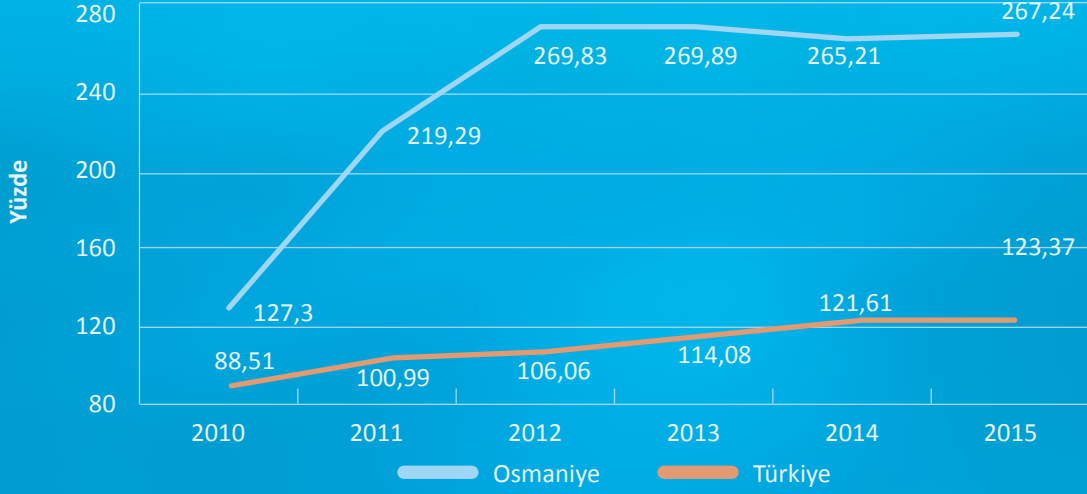
Kaynak: BDDK, 2016

Yıllar itibariyle Osmaniye ilinde verilen kredilerin sektörlere göre dağılımına göre metal ve işlenmiş maden sektörü en çok kredi kullanılan sektör olup, 2010 yılında kullanılan 158 milyon TL'lik kredi, 2015 yılında 782 milyar TL'ye yükselmiştir. Osmaniye ilinde kullanılan kredilerin yaklaşık % 43'ü söz konusu sektördedir. Tarım ve ticaret, metal sanayiden sonra ekonomik anlamda Osmaniye ilinde öne çıkan sektörler arasında yer almakta olup söz konusu sektörlerde kullanılan toplam kredi, metal ve işlenmiş maden sektörünü takip etmektedir.

4.5. Kredi / Mevduat Oranı

Osmaniye ilinde toplanan mevduatın yatırıma dönüştürülebilmesi, Osmaniye ilinin ekonomik gelişimi açısından önem arz etmektedir. Bu kapsamda, girişimciliğin gelişmesi için yatırımların artarak devam etmesi gerekmektedir. Bankacılık faaliyetlerinin Osmaniye ili açısından dikkat çeken durumu, kredi/mevduat oranının Türkiye ortalamasından yüksek olmasıdır.

Kaynak: BDDK, 2016

Şekil 12. Yıllara Göre Kredi/Mevduat Oranı

BDDK verilerine göre yıllar itibarıyla kredi/mevduat oranları incelendiğinde, Osmaniye ilinin Türkiye ortalamasının üzerinde bir kredi/mevduat oranına sahip olduğu görülmektedir. Osmaniye ilinde yüksek seyreden bu oran, yatırıma konu kredilerin ilde kullanıldığını göstermektedir. Bununla beraber, 2010 yılı itibarıyla kredi/mevduat oranlarının arttığı ve bu kapsamda bankacılık sektörünün finansal aracılık rolü oynadığı anlaşılmaktadır. 2015 yılında Osmaniye ili kredi/mevduat oranı bakımından Türkiye’de 4. sırada yer alırken, Gaziantep ili birinci sırada olup Gaziantep ilinin ardından Şanlıurfa, Kahramanmaraş ve Mardin illeri sıralanmaktadır.

4.6. Protestolu Senet ve Bankalara İbraz Edilen Çek İstatistikleri

Protestolu senet bilgileri, 1211 sayılı T.C. Merkez Bankası Kanunu’nun 44 üncü maddesi çerçevesinde bankalar ve özel finans kurumları ile T.C. Merkez Bankası arasında bilgi değişimine tabi tutulmaktadır. Bilgi değişimi, önce protestoya ilişkin bildirimin yapılması, bilahare protestonun kaldırılmasını müteakip, kaldırma bildiriminin tüm bankalara duyurulması şeklinde yürütülmektedir. Kaldırma işleminin yapılabilmesi için ilgili banka şubesine müracaat edilmesi gerekmektedir. Kaldırma işlemi, protestonun kaldırılmasını ifade etmekte olup, protesto kaydının kütükten silinmesi anlamına gelmemektedir.¹

¹ TCMB, Protestolu senet bilgileri

Tablo 24. Protestolu Senet Bilgileri

Yıllar	Adet			Tutar		
	Osmaniye	Türkiye	Osmaniye Sıralama	Osmaniye (Bin TL)	Türkiye (Bin TL)	Osmaniye Sıralama
2010	2.253	1.216.173	59	11.758	5.768.823	60
2011	1.142	918.978	63	7.513	4.902.275	64
2012	2.012	1.074.730	54	13.067	6.949.205	60
2013	2.410	1.091.906	53	17.980	7.494.227	60
2014	2.666	1.004.006	51	21.920	8.221.021	50
2015	3.022	999.720	48	23.452	10.080.680	54

Kaynak: TCMB, TBB, 2016

2013 yılı itibarıyla protestolu senetlerle ilgili istatistikler, T.C. Merkez Bankası nezdinden Türkiye Bankalar Birliği (TBB) Risk Merkezi tarafından yayınlanmaktadır. 2010-2015 döneminde Osmaniye ve Türkiye verileri karşılaştırmalı olarak değerlendirildiğinde, söz konusu dönemde adet olarak en fazla senedin protesto edildiği ilk 5 il İstanbul, Ankara, İzmir, Konya ve Bursa şeklinde sıralanmış; Osmaniye ilinde ise 2015 yılında protesto edilen senet adedi bakımından Türkiye’de 48. sırada yer almıştır. Osmaniye ilinde tutar bakımından protesto edilen senet incelendiğinde 2010 yılına 2015 yılına göre % 100’ün üzerinde bir artış söz konusudur.

Tablo 25. TBB Risk Merkezi Tarafından Bankalara İbraz Edilen ve Karşılıksız İşlemi Yapılan Çek Adedi ve Tutarı

Yıllar	Bankalara İbraz Edilen Toplam Çek		Karşılıksız İşlemi Yapılan Çek	
	Adet	Tutar (Milyon TL)	Adet	Tutar (Milyon TL)
2010	21.140.133	267.604	860.038	13.297
2011	20.487.847	346.474	580.984	11.513
2012	21.056.009	403.409	943.198	20.910
2013	21.544.254	481.603	747.873	18.072
2014	23.241.902	601.048	673.585	19.920
2015	22.801.689	672.745	775.331	27.292

Kaynak: TBB, 2016

Türkiye’de 2015 yılında bankalara ibraz edilen çek tutarı 2010 yılına göre 1,5 kat artarak artarak **672 milyar TL** olmuştur. 2015 yılında karşılıksız işlemi yapılan çek adedinin en fazla olduğu 5 il, sırasıyla **İstanbul, Ankara, Bursa, İzmir** ve **Antalya** olmuştur. Tutar olarak en fazla karşılıksız işlemi yapılan çeklerin bulunduğu iller arasında ilk sırada **İstanbul** yer alırken, bu ili **Ankara, Bursa, Antalya** ve **İzmir** illeri izlemiştir.

5. Ulaşım

5. Ulaşım

Türkiye’de yolcu ve yük taşımacılığı büyük ölçüde karayolu üzerinden gerçekleştirilmektedir. Denizyolu taşımacılığının karayolu ve demiryolu taşımacılığına oranla daha ucuz olmasına rağmen, üç tarafı denizlerle çevrili olan Türkiye’de, denizyolu taşımacılığının oranı oldukça düşüktür.

Osmaniye ili, ulaşım açısından önemli bir konuma sahiptir. Osmaniye ilini Adana’ya bağlayan D-400 yolu bölünmüş yoldur. Ayrıca; Mersin – Adana – Gaziantep ve İskenderun otoyolları Osmaniye ili sınırları içerisinde geçmektedir. İskenderun Limanına yakınlığı ve Güneydoğu – Doğu Anadolu’yu batıya bağlayan demiryolunun da Osmaniye ilinden geçmesi, Osmaniye’yi ulaşım yönünden avantajlı kılmaktadır.

Şekil 13. Osmaniye İli Ulaşım Ağı Haritası

Türkiye’nin doğu-batı bölgeleri arasında geçiş noktası konumundaki Osmaniye ili kara ve demiryolu ulaşımında önemli kavşak noktası durumunda olup aynı zamanda intermodal² operasyonlar için ideal konumdadır.

² Intermodal ulaşım sistemi, birden fazla ulaşım türünün bir arada kullanıldığı sistemdir.

Tablo 26. Karayolu ve Demiryolu Uzunlukları

	Birim	Türkiye		Osmaniye	
		2010	2014	2010	2014
İl ve devlet yolu	Km	62.785	63.754	285	288
Köy yolu	Km	302.398	170.762	1.725	2.902
Otoyol	Km	2.080	2.155	79	80
Demiryolu	Km	9.594	10087	68	68

Kaynak: TÜİK, 2015

2014 yılı TÜİK verilerine göre Osmaniye ilinde toplam 2.700 km'lik bir karayolu ağı bulunmaktadır. 2015 yılı itibarıyla TR63 Bölgesinde 270 km demiryolu hattı bulunmaktadır. TR63 Bölgesindeki demiryollarının 54 km'si (%20) Hatay, 68 km'si (%25) Osmaniye ve 148 km'si (%55) Kahramanmaraş ilinde bulunmaktadır.

Tablo 27. Motorlu Kara Taşıtları Sayıları

		2010	2011	2012	2013	2014	2015
Osmaniye	Kamyon	2.821	2.780	2.929	3.054	3.198	3.338
	Kamyonet	10.803	12.515	14.444	16.103	17.474	19.004
	Minibüs	3.342	3.341	3.418	3.529	3.596	3.672
	Motosiklet	32.129	32.748	32.967	32.945	32.951	33.184
	Otobüs	687	737	837	836	853	932
	Otomobil	43.161	47.359	51.982	57.376	62.217	66.782
	Özel Amaçlı	202	163	160	186	211	257
	Traktör	11.904	12.902	13.558	14.159	14.887	15.550
	Toplam	105.049	112.545	120.295	128.188	135.387	142.719
Türkiye	Kamyon	726.359	728.458	751.650	755.950	773.728	804.319
	Kamyonet	2.399.038	2.611.104	2.794.606	2.933.050	3.062.479	3.255.299
	Minibüs	386.973	389.435	396.119	421.848	427.264	449.213
	Motosiklet	2.389.488	2.527.190	2.657.722	2.722.826	2.828.466	2.938.364
	Otobüs	208.510	219.906	235.949	219.885	211.200	217.056
	Otomobil	7.544.871	8.113.111	8.648.875	9.283.923	9.857.915	10.589.337
	Özel Amaçlı	35.492	34.116	33.071	36.148	40.731	45.732
	Traktör	1.404.872	1.466.208	1.515.421	1.565.817	1.626.938	1.695.152
	Toplam	15.095.603	16.089.528	17.033.413	17.939.447	18.828.721	19.994.472

Kaynak: TÜİK, 2015

2015 yılı TÜİK verilerine göre Osmaniye ilinde bin kişi başına 278 araç düşmektedir. Osmaniye'de 22.342 adet ağır tonajlı araç bulunmaktadır.

6. Turizm İstatistikleri

6. Turizm İstatistikleri

Dünya turizmi geçtiğimiz yüzyılın son çeyreğinden itibaren hızlı bir dönüşüme ve gelişime sahne olmuştur. Küreselleşme ile birlikte ortaya çıkan Çin, Hindistan, Rusya, Brezilya, Kore ve Türkiye gibi gelişmekte olan ülkeler, bir yandan turizm faaliyetlerinden aldıkları payı artırırken, diğer yandan refah seviyelerinin artması sebebiyle turizm talebinin artışına katkı sağlamaktadırlar. Ülkemizde, İstanbul, Antalya, İzmir gibi önemli sayıda yabancı turist çeken merkezlerin yanı sıra, önemli ölçüde iç turizm faaliyeti de bulunmaktadır.

Mevcut durumda katma değer ve istihdam olanakları açısından turizm sektöründe önemli bir yere sahip olmayan Osmaniye ili, ulaşım eksenleri üzerindeki avantajlı konumunun kullanılması ve doğru stratejilerin takip edilmesi ile turizmde olumlu sonuçların alınabileceği bir il konumundadır.

³ Bu doğrultuda hazırlanan Osmaniye İli Turizm Stratejisi ve Eylem Planında, 5 eksen 22 hedef ve bu hedeflere ulaşmak için 59 tedbir bulunmaktadır. Bu tedbirlerin uygulanması ile birlikte 2023 yılı itibarıyla;

- 3.884 yatak kapasitesine
- 130 bin yerli ve yabancı ziyaretçi sayısına
- Yaklaşık 76 milyon ABD Doları turizm gelirin
- Sektördeki istihdama ilave katkısına

ulaşması beklenmektedir.

6.1. Yerli/Yabancı Turist Sayısı

2014 yılı Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın verilerine göre Türkiye'de belediye belgeli ve turizm işletme belgeli tesislere gelen yerli ve yabancı ziyaretçilerin konaklama verileri incelendiğinde, Antalya ili en çok ziyaretçi ağırlayan il olmuştur. Osmaniye ili ise 2014 yılında yaklaşık 90 bin ziyaretçi ağırlamıştır.

3 Osmaniye İl Turizm Stratejisi ve Eylem Planı

Tablo 28. Osmaniye İlinde Yıllara Göre Konaklama Sayıları

	İl	Yıl	Yabancı	Yerli	Toplam
Turizm İşletme Belgeli Tesis	Osmaniye	2010	1.730	22.451	24.181
		2011	2.270	35.315	37.585
		2012	5.132	40.529	45.661
		2013	5.526	44.445	49.971
		2014	9.327	45.742	55.069
	Türkiye	2010	17.415.364	12.338.602	29.753.966
		2011	19.264.058	14.350.129	33.614.187
		2012	20.481.308	15.701.931	36.183.239
		2013	21.181.668	17.100.765	38.282.433
		2014	23.609.016	17.292.422	40.901.438
Belediye Belgeli Tesis	Osmaniye	2010	648	39.595	40.243
		2011	297	40.243	40.540
		2012	740	34.114	34.854
		2013	186	28.747	28.933
		2014	350	34.589	34.939
	Türkiye	2010	7.834.701	15.665.190	23.499.891
		2011	6.846.474	15.565.115	22.411.589
		2012	6.388.684	16.249.597	22.638.281
		2013	5.630.534	15.588.528	21.219.062
		2014	6.736.387	18.415.741	25.152.128

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2015

Türkiye’de 2010 yılında işletme ve belediye belgeli tesislere gelen ziyaretçi sayısı toplam yaklaşık 53 milyon iken 2014 yılında bu rakam 66 milyona yükselmiştir. Aynı dönemde Osmaniye ilinde yaklaşık 64 binden, 90 bine yükselmiştir.

Tablo 29. Hatay İlinde İlçelere Göre Konaklama Sayıları-2014

İlçe	Yabancı	Yerli	Toplam
Merkez	6.327	55.220	61.547
Kadirli	3.350	25.111	28.461
Toplam	9.677	80.331	90.008

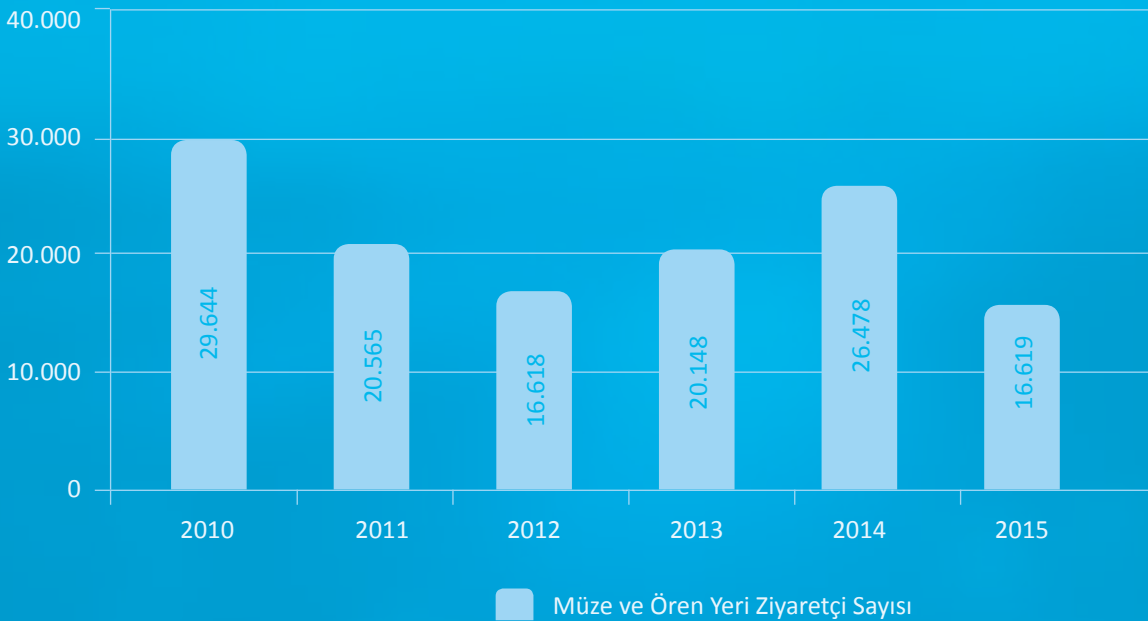
Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2015

Osmaniye ilinde 2014 yılı itibarıyla sadece 2 ilçede konaklama imkanı sağlayan mevcutta 3 adet turizm işletme belgeli tesis bulunmaktadır. Osmaniye ilinde en fazla yabancı ziyaretçi merkez ilçeye gelirken, tesis bulunan bir diğer ile de Kadırlı'ya toplam 28.461 ziyaretçi konaklama gerçekleştirmiştir. İli ziyarete gelen turistlerin % 90'ı yerli iken, % 10'u yabancı ziyaretçidir.

6.2. Müze ve Ören Yeri Ziyaretçi Sayıları

Osmaniye ilinde yer alan müze ve ören yerleri ziyaret rakamları, Türkiye ölçeğinde önemli bir yer tutmamaktadır. Osmaniye ilinde 2015 yılında 16 bin 619 kişi müze ve ören yerlerini ziyaret etmiştir.

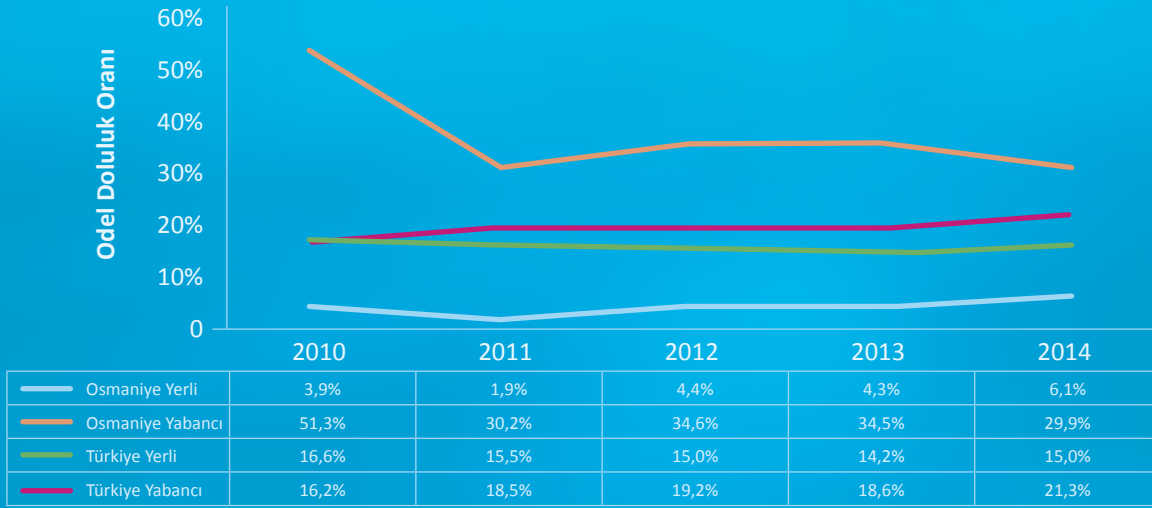
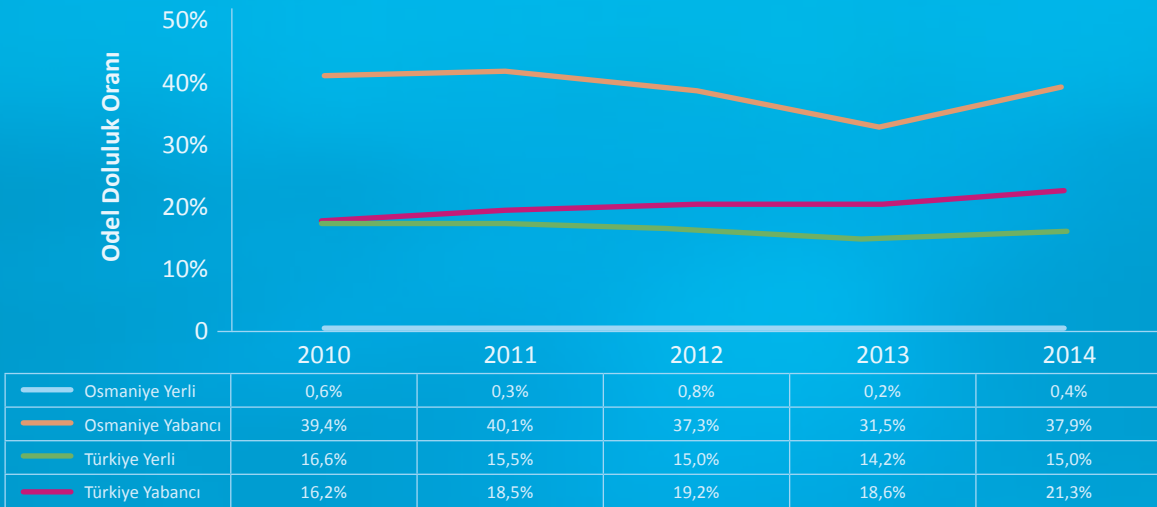
Şekil 14. Osmaniye İlinde Yıllara Göre Müze ve Ören Yeri Ziyaretçi Sayısı

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2015

6.3. Otel Doluluk Oranları

Osmaniye ilinde yer alan tesislerin doluluk oranları Türkiye ortalamalarının altında seyretmektedir. Buna göre Osmaniye ilinde 2010 yılında turizm işletme belgeli tesislerin doluluk oranı % 55,2 olarak gerçekleşirken, 2014 yılında bu oran % 36'ya düşmüştür. Belediye belgeli tesislerin doluluk oranı ise 2010 yılında % 40 olarak gerçekleşirken, 2014 yılında % 38,3'e düşmüştür.

Şekil 15. Turizm İşletme Belgeli Tesislerde Otel Doluluk Oranları**Kaynak:** Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2015**Şekil 16. Belediye Belgeli Tesislerde Otel Doluluk Oranları****Kaynak:** Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2015

7. Organize Sanayi Bölgeleri

7. Organize Sanayi Bölgeleri

7.1. Osmaniye Organize Sanayi Bölgesi

Osmaniye Organize Sanayi Bölgesi: İl Özel İdaresi, Ticaret ve Sanayi Odası ile Osmaniye Sanayici İş Adamları Derneği ortaklığı ile 1994 yılında, Toprakkale ilçesi Büyük Tüysüz Köyü mevkiinde 100 hektarlık bir alana kurulmuştur. 2004 yılında yayımlanan Teşvik Yasası'nın ardından, bölgede 1., 2. ve 3. etap alt yapı çalışmalarının ardından 525 hektarlık alan daha sanayicilerimizin hizmetine girmiştir. 2010-2011 yıllarında, 4. etap 41 hektar, 2010-2012 yıllarında 5. etap 33 hektar ile sanayicilerimizin hizmetine sunulmuştur. Bugün; 1994 yılından bu yana 5. etaba kadar genişleyen Osmaniye Organize Sanayi Bölgesi, toplamda 699 hektar alana sahip olup, genişleme faaliyetlerine ve çalışmalarına devam etmektedir.

Şekil 17. Osmaniye OSB Haritası

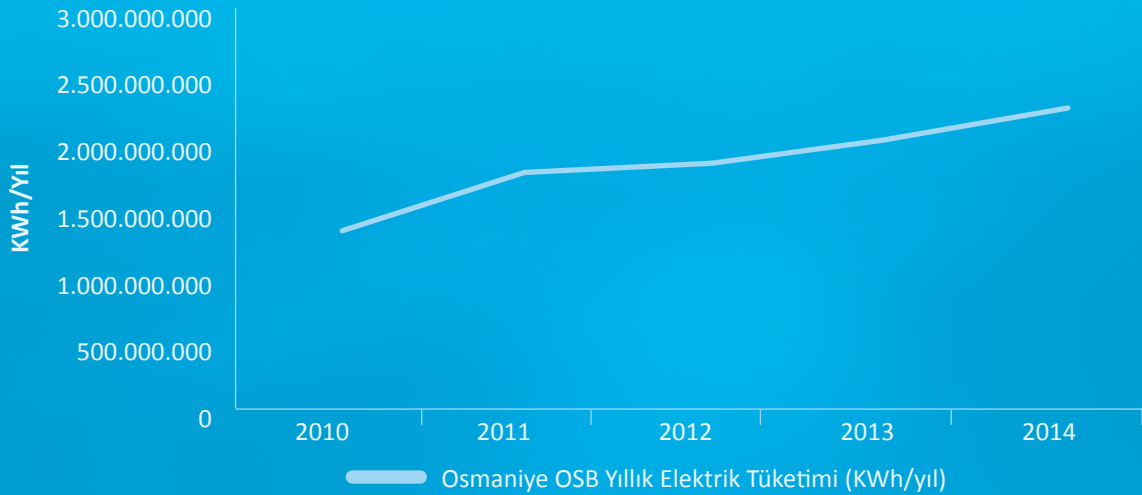

Osmaniye Organize Sanayi Bölgesindeki 135 parselin 1 adedi hariç tamamı yatırımcılara tahsis edilmiştir. Bu parsellerden 101 parsel üretim, 13 parsel geçici olarak üretim dışı, 9 parsel inşaat, 13 parsel de proje aşamasındadır. Üretimde olan parsellerde 101 adet tesis bulunmakta olup bu tesislerde toplam 10.202 kişi istihdam edilmektedir. Bölge içerisinde sanayicilerimize iş yapan taşeron firmalarda çalışanlarla birlikte yaklaşık 12.500 kişi istihdam edilmektedir.

Tablo 30. Osmaniye OSB’de Bulunan Firmaların Sektörel Dağılımı

Sektör Adı	Üretimdeki Parsel Sayısı	Üretimdeki Fabrika Sayısı	İstihdam
Ana Metal Sanayii	35	35	5046
Tekstil Ürünlerinin İmalatı (İplik)	15	33	3727
Makine ve Ekipmanların Kurulumu ve Onarımı	6	6	305
Deri Ve İlgili Ürünlerin İmalatı	2	2	197
Kok Kömürü Ve Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri İmalatı	5	5	175
Mobilya İmalatı	1	1	162
Diğer İmalatlar	37	6	146
Motorlu Kara Taşıtı, Treyler (Römork) Ve Yarı Treyler (Yarı Römork) İmalatı	2	2	145
Kauçuk Ve Plastik Ürünlerin İmalatı	2	2	127
Kimyasalların Ve Kimyasal Ürünlerin İmalatı	3	3	70
Kağıt ve Kağıt Ürünlerinin İmalatı	1	1	40
Ağaç, Ağaç Ürünleri Ve Mantar Ürünleri İmalatı	2	2	33
Gıda Ürünleri İmalatı	3	3	29
Toplam	114	101	10.202

Osmaniye Organize Sanayi Bölgesinde yaşanan ekonomik gelişmenin en önemli göstergelerinden olan elektrik tüketimi 2000 yılında sanayide yalnızca 8.288 KWh iken, 2014 yılında 2.555.667.720 KWh ile en yüksek değere ulaşmıştır. Tüketim verileri yıllar itibarıyla aşağıdaki gibidir.

Şekil 18. Osmaniye OSB Yıllık Elektrik Tüketimi

8. Yatırım Destek ve Teşvik Uygulamaları

8. Yatırım Destek ve Teşvik Uygulamaları

Türkiye’de devletin özellikle ekonomik büyüme ve istikrar, istihdamın artırılması, bölgesel gelişmişlik düzeyinin dengelenmesi, yatırım yoluyla sanayileşme politikalarının yönlendirilmesi, ekonominin dış rekabete açılması gibi politikaların üzerine yoğunlaştığı görülmektedir. Devlet yardımlarıyla ilgili birçok yasal düzenleme gerçekleştirilmiş, kalkınma planları uygulanmaya başlanmıştır.

Tablo 32. Teşvik Sistemi Destek Unsurları

Destek Unsurları	Genel Teşvik Uygulamaları	Bölgesel Teşvik Uygulamaları	Büyük Ölçekli Yatırımların Teşviki	Stratejik Yatırımların Teşviki
KDV İstisnası	✓	✓	✓	✓
Gümrük vergisi Muafiyeti	✓	✓	✓	✓
Vergi İndirimi	✗	✓	✓	✓
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği*	✗	✓	✓	✓
Gelir vergisi Stopajı Desteği*	✓	✓	✓	✓
Sigorta Primi Desteği*	✗	✓	✓	✓
Faiz Desteği**	✗	✓	✗	✓
Yatırım Yeri Tahsis	✗	✓	✓	✓
KDV İadesi***	✗	✗	✗	✓

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı, 2015⁴

Belirli asgari sabit yatırım tutarı ve kapasiteler üzerindeki yatırımlar, bölge ayrımı yapılmaksızın genel teşvik uygulamaları kapsamında desteklenmektedir.

15.06.2012 tarih ve 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren Yeni Teşvik Sistemi, “Genel Teşvik Uygulamaları”, “Bölgesel Teşvik Uygulamaları”, “Büyük Ölçekli Yatırımların Teşviki” ve “Stratejik Yatırımların Teşviki” olmak üzere dört farklı uygulamadan oluşmaktadır.

⁴ * Yatırımın 6. bölgede gerçekleştirilmesi halinde sağlanır

** Bölgesel teşvik uygulamalarında, yatırımın 3., 4., 5. veya 6. bölgelerde gerçekleştirilmesi halinde sağlanır. *** Sabit yatırım tutarı 500 Milyon TL üzerinde olan stratejik yatırımlara sağlanır.

Tablo 33. Yatırım Teşvik İstatistikleri

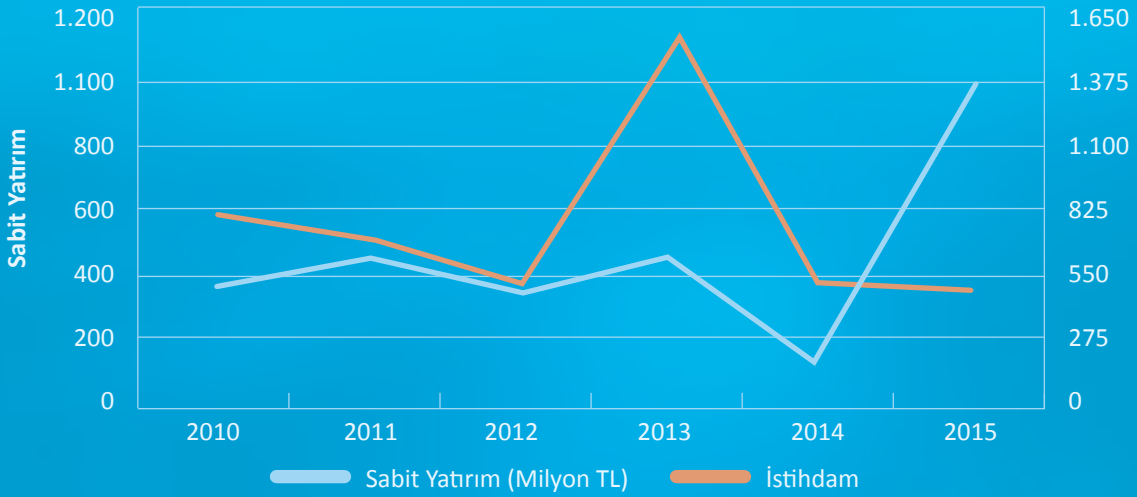
Yıl	Sermaye Türü	Türkiye			Osmaniye		
		Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
2010	Yabancı Sermaye	93	3.217	5.039	3	324	463
	Yerli Sermaye	2.035	15.924	37.439	22	52	320
	Toplam	2.128	19.141	42.478	25	376	783
2011	Yabancı Sermaye	120	6.481	3.137	1	14	39
	Yerli Sermaye	2.591	26.143	56.276	25	449	655
	Toplam	2.711	32.624	59.413	26	463	694
2012	Yabancı Sermaye	107	2.685	3.166	-	-	-
	Yerli Sermaye	2.007	18.620	39.407	26	338	518
	Toplam	2.114	21.304	42.573	26	338	518
2013	Yabancı Sermaye	89	4.258	1.649	-	-	-
	Yerli Sermaye	1.862	30.408	43.867	34	489	1.552
	Toplam	1.951	34.666	45.516	34	489	1.552
2014	Yabancı Sermaye	98	2.760	2.142	-	-	-
	Yerli Sermaye	1.601	20.248	30.010	18	114	501
	Toplam	1.699	23.009	32.152	18	114	501
2015	Yabancı Sermaye	102	2.836	3.064	2	97	49
	Yerli Sermaye	2.129	29.418	34.358	31	874	427
	Toplam	2.231	32.255	37.422	33	971	476

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı, 2016

2015 yılında, Türkiye’de teşvik uygulamaları kapsamında toplam 2.231 adet yatırım teşvik belgesi tahsis edilmiştir. Bu teşvik belgeli yatırımların sermaye toplamı yaklaşık 32 milyar TL olup, ülke genelinde 37.442 kişiye istihdam sağlanacağı öngörülmektedir. Bu 32 milyar TL’lik yatırımın ise 29,4 milyar TL’lik kısmı yerli sermayeden oluşurken, 2,8 milyar TL’lik kısmı yabancı sermayeden oluşmaktadır.

Türkiye’de sektörlere göre yatırım teşvikleri sabit yatırım açısından değerlendirildiğinde, en büyük payı enerji sektörünün aldığı görülürken, istihdam açısından değerlendirildiğinde ise, en büyük payı imalat sektörünün aldığı görülmektedir.

Şekil 19. Osmaniye İlinde Yatırım Teşvik İstatistikleri

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı, 2016

2015 yılında, Osmaniye ilinde teşvik uygulamaları kapsamında toplam 33 adet yatırım teşvik belgesi tahsis edilmiştir. Bu teşvik belgeli yatırımların sermaye toplamı yaklaşık 971 milyon TL olup, il genelinde 476 kişiye istihdam sağlanacağı öngörülmektedir. Bu 971 milyon TL'lik yatırımın ise büyük çoğunluğu yerli sermayeden oluşurken, 97 milyon TL'si yabancı sermayeden oluşmaktadır.

Tablo 34. Sektörlere Göre Yatırım Teşvik İstatistikleri

Yıl	Sektörü	Türkiye			Osmaniye		
		Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
2010	Enerji	155	8.750	2.579	4	28	36
	Hizmetler	965	24.677	48.329	2	2	18
	İmalat	2.059	31.559	70.756	17	338	694
	Madencilik	239	2.042	5.276	1	5	20
	Tarım	341	1.741	9.399	1	3	15
	Toplam	3.759	68.769	136.339	25	376	783

OSMANİYE İLİ EKONOMİK GÖRÜNÜM RAPORU
2010-2015

		Türkiye			Osmaniye		
Yıl	Sektörü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
2011	Enerji	199	14.168	3.988	1	48	10
	Hizmetler	1.141	15.004	43.971	4	9	30
	İmalat	2.294	19.705	63.941	20	404	644
	Madencilik	242	841	3.711	1	2	10
	Tarım	232	1.395	6.231	-	-	-
	Toplam	4.108	51.114	121.842	26	463	694
2012	Enerji	189	12.091	3.411	2	128	45
	Hizmetler	1.090	14.164	57.597	8	43	157
	İmalat	2.484	33.638	79.267	16	167	316
	Madencilik	263	2.275	7.411	-	-	-
	Tarım	114	707	2.899	-	-	-
	Toplam	4.140	62.875	150.585	26	338	518
2013	Enerji	182	32.025	4.452	2	100	63
	Hizmetler	1.371	20.070	78.105	11	132	720
	İmalat	2.917	35.317	98.383	19	250	757
	Madencilik	272	7.725	10.589	1	1	0
	Tarım	107	897	3.296	1	6	12
	Toplam	4.849	96.034	194.825	34	489	1.552
2014	Enerji	273	10.258	2.266	1	4	2
	Hizmetler	1.345	27.163	70.589	5	27	79
	İmalat	2.149	24.450	65.606	11	81	405
	Madencilik	164	1.981	4.139	1	2	15
	Tarım	94	638	2.186	-	-	-
	Toplam	4.025	64.490	144.786	18	114	501
2015	Enerji	846	37.677	4.291	10	525	9
	Hizmetler	1.559	37.907	75.250	7	202	87
	İmalat	1.896	24.412	63.915	14	240	366
	Madencilik	132	2.394	2.231	2	5	14
	Tarım	151	744	2.677	-	-	-
	Toplam	4.584	103.134	148.364	33	971	476

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı, 2016

Türkiye’de sektörler ve yıllara göre yatırım teşviklere yönelik yıllara göre dağılım incelendiğinde, 2010 - 2015 yılları arasında en çok yatırım belgesi alınan ve yatırım yapılan sektörün imalat sektörü olduğu görülmektedir. Teşviklerle gerçekleştirilecek yatırımlar sonucunda istihdam rakamları yıllara göre incelendiğinde ise, bu konuda bir dalgalanma olduğu görülmekte ve sonuç olarak en çok istihdamın, 2015 yılında hizmet ve imalat sektörleri tarafından sağlanacağı öngörülmüştür.

Osmaniye ilindeki sektörler ve yıllara göre yatırım teşviklere yönelik yıllara göre dağılım incelendiğinde, 2010 - 2015 yılları arasında en çok yatırım belgesi alınan ve yatırım yapılan sektörün imalat sektörü olduğu görülmektedir. Ayrıca 2015 yılında enerji sektörüne büyük ölçüde yatırımlar yapılması öngörülmektedir. Osmaniye ilinde 2015 yılında 33 adet teşvik belgeli yatırımların sermaye toplamı yaklaşık 971 milyon TL olup, il genelinde 476 kişiye istihdam sağlanacağı öngörülmektedir.

8.1. Kamu Yatırımları

Kamu yatırım projelerinin belirlenmesi ve ödenek tahsisinde; makroekonomik, sektörel ve proje bazındaki öncelikler yanında, bölgesel ve il bazındaki öncelikler dikkate alınmaktadır. Bu kapsamda Kamu Yatırım Programının yayımlanmasının ardından projelerden hareketle yürütülen yatırım büyüklükleri tespit edilebilmektedir.

Kalkınma Bakanlığı tarafından hazırlanan yıllık Kamu Yatırım Programlarında; sektör, alt sektör ve kuruluş bazında proje listelerinden oluşan yatırımların mekansal dağılımı konusunda toplu bir fikir vermemektedir. Ancak bu çalışma ışığında, yatırım programındaki proje yeri bilgilerinden hareketle, mümkün olduğu ölçüde projeler ayrıştırılarak, kamu yatırımlarının mekansal dağılımı konusunda analiz imkanının sağlanması amaçlanmıştır.

Tablo 35. Osmaniye İli Sektörlere Göre Kamu Yatırımları (Bin TL)

Sektörler	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Eğitim	20.963	37.013	38.184	50.158	60.189	60.854
Enerji		2	654	6	1.904	1.424
İmalat	-	-	-	-	-	-
Konut	325	-	-	15	115	109
Madencilik	445	864	1.086	1.523	-	-
Sağlık	1.050	5.502	1.002	302	700	775
Tarım	1.504	5.262	15.258	13.350	6.588	9.142
Turizm	-	-	-	-	-	-
Ulaştırma	1.143	1.545	348	2.475	3.199	25.609
Diğer Kamu Hizmetleri-İktisadi	8.881	9.634	3.583	4.100	10.440	2.120
Diğer Kamu Hizmetleri-Sosyal				7.663	16.353	13.372
Toplam	34.311	59.822	60.115	79.592	99.488	113.405

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı, 2016

Osmaniye ilindeki kamu yatırımları sektörler göre 2010-2015 yılları arasındaki dönem incelendiğinde, 2015 yılında en çok paya sahip sektörün eğitim sektörü olduğu görülmektedir. Ardından ise ulaştırma sektörü ve sosyal yönde kamu hizmetleri yatırımları gelmektedir. Sektörlere yönelik kamu yatırımlarının alt kırılımları incelendiğinde eğitim sektöründe Osmaniye ilinde bulunan Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi ile diğer düzeyde okulların inşaatları önemli kalem tutmaktadır. Ulaştırma sektöründe ise yol yenilemeleri ve iyileştirmeleri gibi yatırımlar söz konusu iken sosyal yönde kamu hizmetlerinin gerçekleştirilebilmesine yönelik kanalizasyon hizmetleri vb. altyapı yatırımları en önemli kalemler arasında yer almaktadır.

8.1.1. Erzin Limanı

Erzin Limanı ile ilgili izinler 2010 yılı itibarıyla tamamlanmış olup, Doğu Akdeniz'in en büyük deniz üslerinden biri olacak liman yatırım projesinin yıllık 10.000.000 ton elleçleme kapasitesine sahip olması tahmin edilmektedir. Söz konusu liman başta Osmaniye ve Hatay illeri olmak üzere çevre illerin dış ticaretinde transfer maliyetleri konusunda önemli avantajlar sağlayacaktır.

Ayrıca Osmaniye OSB bu limana kara ve demiryolu hatlarıyla bağlanacaktır. Bu sebeple söz konusu limanın en önemli kullanıcısı Osmaniye ilindeki sanayiciler olması beklenmektedir. Limanların dış ticaretin kapısı olduğu düşüncesinden hareketle bölgedeki ürün çeşitliliğine uygun ve gelişmeye müsait yeni yatırımlara da izin verilecek şekilde planlanan Erzin Limanı, geri alanı olarak lojistik faaliyetler için tahsis edilecek uygun geniş alanlar sağlayacaktır.

8.1.2. Osmaniye Lojistik Destek Merkezi

TR63 Bölgesi ile birlikte TR62, TRC1, TRC2 ve TRC3 bölgelerinin konumu, üretim hacmi ve ulaşım altyapısı birlikte değerlendirildiğinde lojistik gelişim potansiyeli öne çıkmaktadır. Bu doğrultuda bölgenin yüksek lojistik potansiyelinin değerlendirilmesi amacıyla kademelere göre lojistik ana merkez ve alt merkezlerin kurulması hedeflenmektedir. Buna göre konumu ve ulaşım altyapısı nedeniyle Mersin ve İskenderun bu bölge için ana lojistik merkezler olarak belirlenmiş ve bu noktalarda lojistik köy yatırımlarının tamamlanması önceliklendirilmiştir. Bölge içerisindeki tüm diğer iller bu iki ana merkez ile entegre edilecektir. Bu entegrasyonun alt merkezleri olarak Adana, Gaziantep ve Diyarbakır 2. Kademe, diğer iller ise 3. kademe alt merkezler olarak bu yapı içerisinde yer alacaktır.

Şekil 20. Lojistik Gelişim Haritası

Kaynak: TR63 Bölge Planı 2014-2023, 2014

Osmaniye ilinin coğrafi konumu, kurulu sanayi yapısı, çevre bölgelerle ilişkileri ve ulaşım olanakları doğrultusunda, Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı tarafından hazırlanan Osmaniye Lojistik Destek Merkezleri Master Planı'nda, TR63 Bölgesi'nin lojistik altyapısı tüm yönleri ile ele alınmıştır. TR63 Bölgesi'nde lojistik destek merkezi yatırımlarına yönelik olanakların değerlendirildiği çalışmada;

- Osmaniye-İskenderun hattında taşımacılık sektöründe kapasiteye sahip limanların olması,
- Osmaniye iline yakın mesafedeki limanların demiryolu ve karayolu bağlantıları ile çok modlu taşımacılık sisteminin geliştirilmesine uygun olması,
- Osmaniye ilinin kuzey-güney ve doğu-batı bölgeleri arasında geçiş noktası olması ve Avrupa-Orta Doğu-Uzak Doğu lojistiğini sağlayabilecek konumda olması,
- Osmaniye ve İskenderun hattında kurulu sanayi yapısının lojistik sektörüne yatırım potansiyeli sunması,
- Osmaniye dış ticaret hacminin geniş bir görünüm arz etmesi,
- Doğu ve güneydoğu bölgelerin geniş bir hinterland sunması,
- Türkiye'nin diğer bölgelerine göre liman maliyetlerinin düşük olması,

gibi nedenlerle, Osmaniye il merkezinde İskenderun Lojistik Köyüne entegre lojistik destek merkezi oluşturulmasına uygun yatırım ortamının olduğu sonucu elde edilmiştir.

8.1.3. Karadeniz - Akdeniz Otoyolu Projesi

TR63 Bölgesi, Türkiye'nin Kuzey-Güney ve Doğu-Batı ekseninde kesişen, ekonomik ve demografik merkezleri birbirine bağlayan, stratejik bir konuma sahiptir. Ayrıca uluslararası yük taşımacılığı

için önemli bir geçiş noktasıdır. Üç kıtanın kavşak noktası olarak uluslararası ulaşımın ve transit taşımacılığın en yoğun ve hareketli olduğu yerlerden birisidir. TR63 Bölgesi, uluslararası E-91 yolu ile kara yoluna, özelleştirilen ve büyük bir iş potansiyeli oluşturması beklenen LİMAK İskenderun Limanı'na, Türkiye'nin Ortadoğu'ya açılan en önemli çıkış kapılarından Cilvegözü ve Yayladağı gümrük kapılarına sahiptir.⁵

Türkiye'nin doğu-batı bölgeleri arasında geçiş noktası konumundaki Osmaniye ili, kara ve demiryolu ulaşımında önemli kavşak noktası durumunda olup, intermodal⁶ operasyonlar için ideal konumdadır. Ayrıca bunun yanı sıra Türkiye'nin Güney ve Kuzeyini bağlayan projenin de önemli bir merkezi konumuna gelmesi beklenmektedir.

Karadeniz - Akdeniz Bölünmüş Yol Projesi'nin Ordu, Ulubey, Mesudiye, Koyulhisar, Doğanşar, Hafik, Sivas, Şarkışla, Pınarbaşı, Göksun, Andırın, Kadirli güzergahını takip ederek Osmaniye üzerinden Tarsus-Adana-Gaziantep otoyolunun Hatay otoyolu kavşağına bağlanmasının amaçlanmaktadır. Ordu'yu Sivas üzerinden Hatay ve İskenderun'a bağlaması amaçlanan ve 2004 yılında çalışmaları başlatılan Karadeniz-Akdeniz Yolu'nun toplam uzunluğu 600 km'den oluşmaktadır.

Şekil 21. Karadeniz – Akdeniz Otoyolu Projesi Osmaniye Ayağı Haritası

Karadeniz Bölgesi ile Akdeniz Bölgesini birbirine bağlayan bölünmüş yol projesi, Türkiye ekonomisine yeni bir yön verecek nitelikte bir projedir. Bu projenin Kahramanmaraş-Göksun-Kayseri Double Yolu ile Osmaniye ili idari sınırlarından geçerek otoyola bağlanması ve Hatay'a inmesi planlanmaktadır.

⁵ TR63 Bölge Planı 2010-2013, DOĞA

⁶ Intermodal ulaşım sistemi, birden fazla ulaşım türünün bir arada kullanıldığı sistemdir.

9. Vergi İstatistikleri

9. Vergi İstatistikleri

2015 yılı Gelir İdaresi Başkanlığının verilerine göre Osmaniye ilinde 2015 yılı itibariyle faal 1.902 kurumlar vergisi, 9.730 katma değer vergisi ve 6.674 basit usulde vergilendirilen gelir vergisi mükellefi bulunmaktadır.

Tablo 36. Vergi Mükellef Sayısı-2015

	Osmaniye	Türkiye
Kurumlar Vergisi Faal Mükellef Sayısı	1.902	699.904
Katma Değer Vergisi Faal Mükellef Sayısı	9.730	2.442.668
Basit Usulde Vergilendirilen Gelir Vergisi Faal Mükellef Sayısı	6.674	743.665

Kaynak: Gelir İdaresi Başkanlığı, 2016

Gelişen ekonomisi ile ülkemize önemli katkılar sağlayan Osmaniye ili, 2010 yılında 295.108.286 TL vergi tahakkuk etmiş olup, 218.226.144 TL vergi tahsil edilmiştir. 2015 yılında ise toplam 792.297.275 TL vergi tahakkuk etmiş olup, tahsil edilen vergi 574.264.189 TL 'ye yükselmiştir. Osmaniye ili, aynı yıl itibariyle vergi gelirleri sıralamasında tüm iller arasında 57. sırada yer almış olup, tahsilatın tahakkuka oranı %72,5 olarak gerçekleşmiştir.

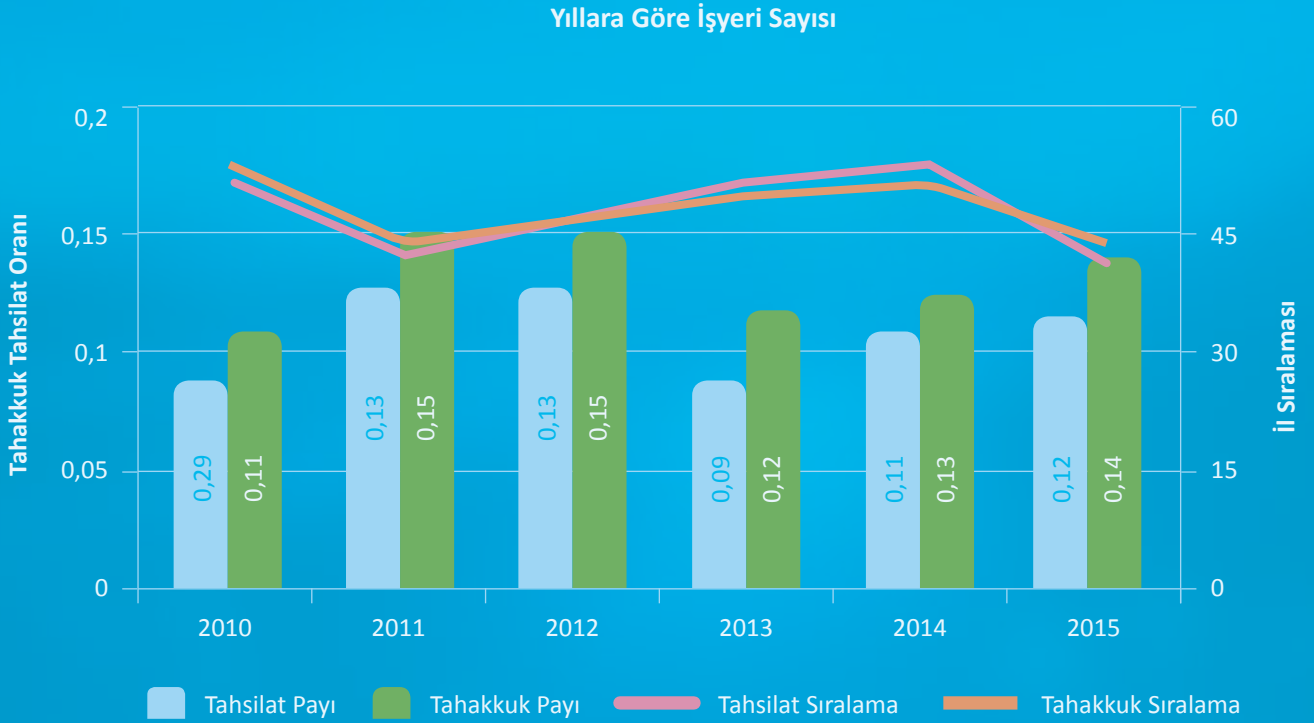
Tablo 37. Osmaniye ve Türkiye Genel Bütçe Gelirleri

	Yıl	Brüt Tahakkuk	Brüt Tahsilat	Tahsilat Oranı
Osmaniye	2010	295.108.286	218.226.144	73,95
	2011	493.011.770	376.667.854	76,40
	2012	495.779.488	360.511.666	72,72
	2013	499.169.799	345.954.866	69,31
	2014	594.596.023	423.335.538	71,20
	2015	792.297.275	574.264.189	72,48
Türkiye	2010	273.471.886.528	235.714.639.997	86,19
	2011	332.491.880.965	284.490.144.672	85,56
	2012	366.963.794.689	317.218.618.705	86,44
	2013	423.438.660.412	367.517.727.157	86,79
	2014	471.415.753.999	401.683.956.465	85,21
	2015	548.919.515.343	464.886.789.637	84,69

Kaynak: Gelir İdaresi Başkanlığı, 2016

Şekil 22. Osmaniye İlinin Vergi Tahakkuk ve Tahsilinin Oran ve Sıralaması

Kaynak: Gelir İdaresi Başkanlığı, 2016

Vergi gelirleri illerin ekonomik açıdan gelişmişlik seviyelerinin değerlendirilmesi bakımından bir gösterge olarak kullanılabilir. Bu kapsamda İstanbul ili finans sektöründe olduğu gibi vergi gelirleri bakımından da ilk sırada yer alırken 2015 yılında Osmaniye ili tahakkuk eden vergi bakımından Türkiye’de 45. sırada yer almaktadır. Osmaniye ilinin tahakkuk ve tahsil edilen vergi bakımından payı ise 2010 yılında % 0,10 iken 2015 yılında % 0,14 oranlarına yükseldiği görülmektedir.

10. Sonuç ve Değerlendirme

10. Sonuç ve Değerlendirme

1968 yılında “100 Büyük Sanayi Kuruluşu” olarak başlatılan ve her yıl geliştirilerek yayınlanmaya devam eden İstanbul Sanayi Odası (İSO) “Türkiye’nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu” 2014 yılı listesine göre TR63 Bölgesinden 23 büyük sanayi kuruluşunun bulunduğu ve İskenderun Demir Çelik A.Ş.’nin yine Türkiye’nin en büyük 10 sanayi kuruluşu arasına girdiği listede, Osmaniye ilinden 3 firma yer almaktadır.

Osmaniye ilinin tarımsal ürün üretiminde, gerek üretim alanı, gerekse ürün miktarı bakımından en önemli yeri, tahıllar ve diğer bitkisel ürünler almakta olup ilin ekonomisine önemli katkılar sunan sektörlerden birisidir. Tarım sektöründe, buğday, yer fıstığı, mısır, pamuk, ayçiçeği, soya ve turp ön plana çıkan ürünlerdir. Ayrıca kiraz, yağlık zeytin ve portakal üretimi de Osmaniye ilinin tarımsal ürün deseninde önem arz etmektedir. Türkiye’de yer fıstığı üretiminin % 36’ı, turp üretiminin ise % 80’i Osmaniye’de gerçekleşmektedir. Osmaniye’de 26 adet plastik sera, 7 adet yüksek tünel ve 1006 adet alçak tünel bulunmaktadır. Tarım alanında yatırım yapacak kişi ve firmalar açısından bu alanda yatırım potansiyeli bulunmaktadır.

Osmaniye ilinin kalkınmada öncelikli iller arasına girmesiyle birlikte ile verilen teşviklerle çeşitli sektörlerle yönelik önemli yatırımlar gerçekleştirilmiştir. Bu yatırımlardan demir-çelik sektörü payını önemli ölçüde almıştır. Bu nedenle demir-çelik sektörü Osmaniye ilinde önemli bir sektör haline gelmiştir. Osmaniye’de sanayi siciline kayıtlı 250 firmanın 45’i (% 18’i) ana metal sanayi alanında faaliyet göstermekte olup yeni yatırımlarla sektör büyümeye devam etmektedir.

Yer altı ve yer üstü kaynaklar bakımından zengin olan Osmaniye ili, çevresinde bulunan akarsular ve baraj gölleri sayesinde elektrik üretiminde ve tarımsal sulama konusunda herhangi bir sorun yaşamamaktadır. Günlük 8,1 saat ortalama güneşlenme süresi ile Türkiye ortalamasının üzerinde yer alan Osmaniye ilinin güneşlenme değeri, 1650 kWs/m2/yıl’dır. Rüzgar enerjisine yapılan yatırımlarla, Türkiye 1800 MW’ı aşan kurulu güce ulaşmıştır. Türkiye üretiminin % 7,48’i 135MW güce nazaran, ilin 718 MW’lık potansiyeli göstermektedir ki bu üretim gücüne rağmen yatırımlar, mevcut potansiyeli kullanmada yetersiz kalmaktadır.

İskenderun Lojistik Köyü ile Antakya ve Osmaniye Lojistik Destek Merkezleri Master Planında, Osmaniye bölgesinde Organize Sanayi Bölgesi’ne yakın demiryolu üzerinde, Adana-Antakya yoluna cepheli bir Lojistik Merkez kurulması planlanmıştır. Bu plana göre İskenderun’da kurulacak olan lojistik köyün bir uzantısı olarak, Tosyalı Limanı ile demiryolu bağlantılı, liman destek olacak, Osmaniye Lojistik Merkezi kurulması gündemdedir. Türkiye’nin kuzey-güney taşıma koridorunun da geçiş noktasında yer alan Osmaniye ili, yeni inşa edilecek 20 milyon ton kapasiteli Tosyalı Limanı ile bölgede büyük bir yük ithalat ve ihracat noktası olacaktır.

DOĞAKA
T.C. DOĞU AKDENİZ KALKINMA AJANSI
T.R. EASTERN MEDITERRANEAN DEVELOPMENT AGENCY

Yavuz Sultan Selim Cd. Birinci Tabakhane Sk.
No: 20 31050 Antakya / HATAY
Tel: 0326 225 14 15
Faks: 0326 225 14 52
bilgi@dogaka.gov.tr

HATAY YDO

Yavuz Sultan Selim Cd. Birinci Tabakhane Sk.
No: 20 31050 Antakya / HATAY
Tel: 0326 212 25 76 Faks: 0326 225 14 52
hydo@dogaka.gov.tr

KAHRAMANMARAŞ YDO

Yenişehir Mahallesi 74.002. Sokak No:3
Dulkadiroğlu/ KAHRAMANMARAŞ
Tel: 0344 231 14 17 Faks: 0344 231 14 18
kydo@dogaka.gov.tr

OSMANİYE YDO

Rauf Bey Mah. 9545. Sk. Lider Plaza İş Merkez
Kat:4 No: 14 Merkez / OSMANİYE
Tel: 0328 888 00 00 Faks: 0328 888 00 01
oydo@dogaka.gov.tr

www.dogaka.gov.tr

